دنیای اقتصاد

روزنامه صبح ایران

ضمیمه هفتگی خراسان رضوی ۷۵

- دوشنبه ۲۰ بهمن ماه ۱۳۹۳
- ۱۹ ربیع الثانی ۱۴۳۶
- ۹ فوریه ۲۰۱۵
- شماره ۳۴۱۶
- ۸ صفحه

سرمقاله

اتفاق نو!

امیرشهلا

«غلامحسین مظفری» سرانجام پس از کش‌وقوس‌های فراوان، فرماندار نیشابور شد. این، شاید یکی از پرحرف‌وحدیث‌ترین انتصابات در طول هفته گذشته بود. چه، در استانی که بنا به مقتضیات خاص‌اش، فرآیند انتصابات، لاک‌پشتی و بطئی پیش می‌رود، حالا فردی که خود، یکی از گزینه‌های اصلی استانداری خراسان رضوی بود، می‌پذیرد تا از فرصت‌هایی که در تهران در انتظارش بود، دل بکَنَد و دوباره در زادگاه مادری‌اش، به خدمت بپردازد. آمدن مظفری به نیشابور، در دل خود، واجد پیام‌های روشنی است که شاید در طلیعه سی‌وهفت سالگی انقلاب شکوهمند۵۷، بیان‌اش خالی از فایده نباشد:

۱-این تحلیل به غلط یا درست در افواه عمومی وجود دارد که اغلب مدیران ارشد، بنا به مصلحت‌های شخصی، چندان تمایلی به استفاده از نیروهای توانمند، خلاق، جسور و خوش‌فکر در زیرمجموعه خود ندارند. شاید، دلیل این ذهنیت عمومی که از قضا در دولت نهم و دهم مصادیق بسیاری می‌توان برایش برشمرد، ترس از به‌خطر افتادن میز و منصب مدیری باشد که بدنه اجرایی‌اش را از نیروهای توانمند و پربضاعت چیده است.

در حالیکه این ذهنیت، انحراف بزرگی از آرمان «شایسته‌گرایی»است.

علی‌رضا رشیدیان، استاندار خراسان رضوی، که از قضا، بیشترین نقش را در ایجاد هماهنگی برای این انتصاب بر عهده داشت، نشان داد برای توسعه و پیشرفت استان‌اش، چنین نگاهی ندارد...

ادامه در صفحه ۲

نگاهی به وضعیت بازارچه‌های مرزی خراسان رضوی؛

آینده روشن مرزهای اقتصادی

دنیای اقتصاد، فاطمه رافع- بدون شک اهمیت مناطق مرزی در هر کشور برکسی پوشیده نیست، چراکه این مناطق نقش حساس و استراتژیکی در امنیت و استقلال کشورها دارند. بازارچه‌های مرزی از دیرباز به عنوان یکی از اهرم‌های مهم در ایجاد اشتغال و درآمدزایی برای مرزنشینان محسوب می‌شدند. این بازارچه‌ها که دریچه‌ای برای توسعه روابط تجاری با کشورهای همجوار هستند، می‌توانند تاثیر چشمگیری در رونق فعالیت‌های اقتصادی منطقه و کشور داشته باشند.

عدم‌دسترسی به نیازهای اولیه، فقدان اشتغال و پایین‌بودن درآمد از عمده‌ترین ویژگی‌های اقتصادی و اجتماعی این مناطق است که زمینه را برای معضلات و نابسامانی‌هایی از قبیل مهاجرت، قاچاق کالا و ناامنی در این مناطق فراهم می‌کند؛ ...ادامه در صفحه ۴و۵

«دنیای اقتصاد» به بهانه اکران ۱۰ فیلم جشنواره فجر در مشهد، بررسی می‌کند؛

سهم شهرستانی‌ها از جشنواره فیلم تهرانی‌ها

صفحه ۳

عکس: تسنیم/محمدحسین طاقی

یادداشت هفته

توسعه بازارچه‌های مرزی، فرصت‌ها و موانع

حسین رجب پور*

بازارچه‌های مرزی که در پایانه‌های مواصلاتی کشور با کشورهای همسایه تشکیل شده است یکی از درگاه‌های تجاری کشور و ابزاری برای توسعه تجارت منطقه‌ای است. به عبارت دقیق‌تر «بازارچه مرزی محوطه‌ایست محصور واقع در نقطه صفر مرزی و در جوار گمرکات مجاز به انجام تشریفات ترخیص کالا یا مکان‌هایی که طبق تفاهم نامه‌های منعقد شده بین جمهوری اسلامی ایران و کشورهای همجوار تعیین می شود.

ادامه درصفحه ۴

■ بررسی تأثیر حضور مهاجران افغانستانی در جغرافیای خراسان رضوی:

تأثیر مهاجرت بر اقتصاد

صفحه ۶

■ رئیس اداره کل حمایت از مالکیت صنعتی طرح‌ها در وزارت صنعت، معدن و تجارت:

تداوم غفلت ایران در برندسازی زعفران

صفحه ۴

■ مدیر فرهنگسرای رسانه خراسان‌رضوی در گفت‌وگو با «دنیای اقتصاد» مطرح کرد:

فرهنگ استفاده از شهر هوشمند و مردم هوشمند

صفحه ۳

تا انتخابات اتاق بازرگانی

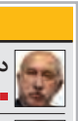
دولت نباید وارد انتخابات اتاق شود
■ محمدرضا رئیسی

پرهیز از نگاه صنفی در نامزدها
■ سیدحسین احمدی سلیمانی

اتاق بازرگانی، بازوی توانمند اقتصاد
■ غلامعلی رأفتی شبانی

فرش مشهد

فرش مشهد، فرش برتر

www.MASHADCARPET.com

onlinestore@mashadcarpet.com

خبر

منطقه گردشگری «سپاد» پربازدیدترین مکان پس از بارگاه حضرت رضا(ع)

دنیای اقتصاد– مدیرعامل منطقه نمونه تجاری گردشگری «سپاد» با بیان اینکه این منطقه گردشگری بعد از بارگاه ملکوتی حضرت رضا (ع) پربازدیدترین مکان در شرق کشور است، گفت: سپاد از بزرگترین مناطق تجاری، گردشگری در کشور است که در حال خدمت‌رسانی به زائران و مجاوران حرم مطهر رضوی است.

به گزارش روابط عمومی سپاد، سید مهدی درهمی گفت: ساختمان‌های منحصربه‌فردی نظیر مجتمع تجاری گردشگری الماس شرق، وصال، نوید، پارک ساحلی آفتاب، سرزمین عجایب، شهربازی سرزمین خورشید، بازار بین‌المللی سپاد و خیام، رستوران‌های متعدد نظیر رستوران بزرگ اطلسیه از جمله مکان‌های تجاری، گردشگری و تفریحی منطقه تجاری گردشگری سپاد است.

■ سامانه فروش اینترنتی «سپاد» راه‌اندازی می‌شود

مدیر عامل شرکت سپاد خراسان که در همایش تبلیغات، بازاریابی و کسب‌وکار در فضای مجازی در دانشگاه آزاد مشهد سخن می‌گفت، با اشاره به فعالیت‌های سپاد در فضای مجازی، گفت: سامانه فروش اینترنتی سپاد در حال راه‌اندازی است که محصولات پروژه، شامل فروش واحدهای تجاری، مسکونی و مجموعه‌های در حال ساخت را از طریق فضای مجازی، به‌زودی امکان‌پذیر می‌کند.

سید مهدی درهمی با اشاره به روش‌های تقویت بازار کسب‌وکار، افزود: شرکت سپاد خراسان علاوه بر استفاده صحیح از ظرفیت‌های اطلاع‌رسانی و آگاهی‌بخشی در فضای مجازی، صداقت را سرلوحه کار خود قرار داده است.

وی ادامه داد: استفاده از ابزارهای روزآمد می‌تواند نوید استفاده از ظرفیت‌های مناسب را در فضای کسب‌وکار بدهد تا شاهد رشد بیشتر در این فضا باشیم.

مدیرعامل منطقه تجاری گردشگری سپاد بیان کرد: با وجود اینکه ما در منطقه حضور قدرتمند و موثر داشته‌ایم؛ اما فضای مجازی را فراموش نکرده‌ایم و در سال‌های گذشته به خصوص در یک سال اخیر حضوری بسیار قوی در این فضا داشته‌ایم.

درهمی خطاب به حاضران گفت: شما با جستجوی سپاد در فضای مجازی با نتایج قابل توجه ای مواجه می شوید که ناشی از حضور قدرتمند سپاد در این فضا است.وی ادامه داد: امروز برند شرکت سپاد نیز در اکثر سایت های مهم کشور اعم از سایت های خبری و گردشگری که دارای رتبه بالایی هستند قابل رویت است.

مدیرعامل منطقه تجاری گردشگری سپاد در پایان سخنان خود با تأکید بر حضور صادقانه در فضای مجازی، گفت: فضای تبلیغات، فضای اطلاع رسانی صادقانه، اما پر حرارت است و همه باید به این مسأله توجه کنند تا شاهد شکوفایی و رونق بیشتر در فضای کسب و کار کشور باشیم.

همزمان با دهه فجر انجام شد؛

افتتاح طرح آبیاری نوین در موسسه کشاورزی رضوی

دنیای اقتصاد– همزمان با دهه فجر، طرح آبیاری نوین با عنوان سیستم آبیاری تحت فشار «سنتر لینیر» در موسسه کشاورزی رضوی رشتخوار به بهره‌برداری رسید.

به گزارش پایگاه اطلاع رسانی آستان قدس رضوی، سرپرست موسسه کشاورزی رضوی طی سخنانی در این مراسم با اشاره به مساله خشکسالی و کاهش نزولات آسمانی در سال‌های اخیر، عنوان کرد: با این شرایط بدون بهره گیری از سیستم‌های آبیاری نوین امکان ادامه فعالیت کشاورزی وجود ندارد.

طوسی با اشاره به بهره‌گیری از سیستم‌های آبیاری تحت فشار در موسسه کشاورزی رضوی، افزود: با وجود کاهش حدود ۵۰ لیتری بارش باران نسبت به سال گذشته، ما امسال توانستیم با بهره‌گیری از سیستم‌های نوین، این حجم کاهش بارش را جبران کنیم.

مدیر عامل موسسه کشاورزی رضوی درباره ویژگی‌های سامانه سنتر لینیر گفت: سنتر لینیر یک سیستم آبیاری تحت فشار تلفیقی است که قابلیت حرکت مستقیم و دایره‌ای را داراست.

طوسی هزینه اجرای این طرح را ۸۵۰ میلیون تومان اعلام کرد و گفت: ۴۵۰ میلیون تومان از این مبلغ را موسسه کشاورزی رضوی پرداخت کرده و ۴۰۰ میلیون تومان در قالب تسهیلات بلاعوض خشکسالی تامین شده است.

نماینده مردم رشتخوار و خواف در مجلس شورای اسلامی نیز در این مراسم با اشاره به وضعیت بحرانی آب، گفت: باید به سمت روش‌های نوین آبیاری با بهره‌گیری حداکثری از ظرفیت‌های آبی موجود حرکت کنیم تا با کمبود تولید محصولات کشاورزی مواجه نشویم.

نگهبان سلامی با اشاره به افتتاح طرح آبیاری سنتر لینیر در موسسه کشاورزی رضوی، افزود: این طرح که به همت آستان قدس رضوی انجام شده، یکی از طرح‌های توانمند است که می‌تواند به خوبی در زمینه افزایش بهره‌وری آب مثمرثمر باشد.

نگهبان همچنین بر ضرورت توسعه طرح‌های آبیاری نوین در سطح کشور تاکید و عنوان کرد: با رویکرد دولت و وزارت جهاد کشاورزی امیدواریم این اقدامات توسعه یابد و از طریق مدیریت مناسب منابع آبی، افزایش سطح زیر کشت و کاهش هدر رفت آب را شاهد باشیم.

در میان استقبال گسترده مردم نیشابور؛

معاون استاندار تهران؛ فرماندار نیشابور شد

دنیای اقتصاد، گروه سیاسی– معاون توسعه مدیریت ومنابع انسانی استاندار تهران به عنوان فرماندار نیشابور منصوب شد.

آیین معارفه غلامحسین مظفری، فرماندار جدید نیشابور هفته گذشته با حضور صادقی، معاون سیاسی استاندار خراسان رضوی و با استقبال کم نظیر مردم این شهرستان برگزار شد. وی در حالی برای این سمت معرفی شد که پس از روی کار آمدن دولت روحانی، به سمت معاونت توسعه مدیریت ومنابع انسانی استانداری تهران منصوب شده بود.

■ از نمایندگی مجلس تا فرمانداری

ریاست جهاد دانشگاهی استان خراسان، فرمانداری نیشابور در سال ۱۳۷۷، معاونت برنامه ریزی و اداری مالی استانداری خراسان، نمایندگی مردم نیشابور در مجلس شورای اسلامی و مدیرعاملی بانک شهر از سوابق کاری مظفری به شمار می رود. وی یکی از گزینه های استانداری خراسان رضوی در دولت یازدهم بوده و با وجود گذراندن دوره ای به عنوان نماینده مردم نیشابور در خانه ملت، اکنون سکان فرمانداری این شهرستان را به دست گرفته است.

آیین معارفه مظفری در حالی برگزار شد که حدود دو هزار نفر از مردم شهرستان نیشابور از این برنامه استقبال کرده و با توجه به عدم گنجایش سالن، بیش از یک هزار نفر از مشتاقان، در خارج از محل برگزاری مراسم جمع شده بودند. در نهایت مظفری در جمع مردم حاضر شده و به ایراد سخنرانی در بین آنها پرداخت.

گزارش ها حاکی از آن است که استقبال از انتصاب مظفری به عنوان فرماندار نیشابور به روستاهای این شهرستان هم رسیده و مردم در روستاها با توزیع شیرینی شادمانی خود از این انتصاب را جشن گرفتند.

مظفری: وزیر کشور قول داد هر اختیاری که وزیر کشور داشته باشد به فرماندار نیشابور تفویض می‌کند.

برات علی نیا، فرماندار سابق نیشابور نیز به عنوان فرماندار شهرستان بردسکن منصوب شد.

■ تلاش برای همدلی و وفاق

فرماندار جدید نیشابور در آیین معارفه خود گفت: بیش از یک سال و نیم از استقرار دولت تدبیر و امید می‌گذرد و ما فرصت چندانی نداریم اگر همدلی و وفاق در شهرستان به وجود نیاید همه چیز از دستمان در رفته است.

به گزارش فارس غلامحسین مظفری با بیان این مطلب که باید فاصله ایجاد شده را هر چه سریع‌تر کم کنیم گفت: در نشست با وزیر کشور، به عدم توجه کافی به ظرفیت‌های فرهنگی و اقتصادی نیشابور اشاره کردم، در آن جلسه مقرر شد که تا سه ماه آینده یک برنامه مدون با قابلیت عملیاتی و اجرایی به لحاظ ساختار دولتی برای توسعه شهرستان نیشابور تهیه شود و وزیر کشور قول داد در صورت اینکه طرح زمینه اجرایی داشته باشد، هر اختیاری که وزیر کشور داشته باشد به فرماندار نیشابور تفویض می‌کند.

مظفری خاطرنشان کرد: این برای شهرستان نیشابور یک فرصت استثنایی بوده و باید کارشناسان، سازمان‌های مردم نهاد و بخش خصوصی با برقراری وفاق و همدلی به کمک شهر بیایند تا شاهد توسعه بیش از پیش این شهرستان باشیم.

فرماندار نیشابور با بیان اینکه مردم را باید محور تمام کارهای خود قرار دهیم، گفت: ما باید یک فضای پر نشاط و امن ایجاد کنیم و با راه‌اندازی یک اتاق ایده از تمام شهروندان درخواست کنیم تمام ایده‌های خود را برای پیشرفت شهرستان در مدت پنج ماه آینده برای ما ارسال کنند و با تشکیل کارگروه‌های مختلف به این طرح‌ها که قابلیت اجرا دارند بپردازیم تا شاهد شکوفایی شهرستان باشیم.

در نشست شهردار با اصحاب رسانه مطرح شد؛

دعوت از سرمایه‌گذاران برای توسعه نمایشگاه بین‌المللی مشهد

دنیای اقتصاد، گروه شهری– شهردار مشهد هفته گذشته میزبان اهالی رسانه بود و در این نشست از برخورد با ساخت‌وسازهای خلاف قانون و ضابطه، طرح توسعه نمایشگاه بین‌المللی، باز شدن گره پروژه تقاطع غیرهمسطح شهید گمنام و بهره‌برداری از ۲۳۰ پروژه شهری در دهه فجر سخن گفت و به اظهارات یکی از اعضای شورای شهر در خصوص رشوه‌خواری در شهرداری هم پاسخ داد.

سید صولت مرتضوی در این نشست در خصوص طرح توسعه نمایشگاه بین‌المللی مشهد با اعتقاد بر اینکه در حال حاضر از ظرفیت‌های حداقلی نمایشگاه استفاده می‌کنیم، تصریح کرد: این نمایشگاه تا زمانی که به ظرفیت نسبی خود برسد و به نمایشگاهی در تراز مشهد تبدیل شود، فاصله دارد. وی با بیان اینکه می‌توان حدود ۱۰۰۰ تا ۱۵۰۰ میلیارد تومان در نمایشگاه بین‌المللی مشهد سرمایه‌گذاری کرد، گفت: پیگیر جذب مشارکت بخش خصوصی در طرح توسعه نمایشگاه هستیم؛ شهرداری باید در این قبیل کارها سیاست‌گذاری کند و اجرای آن‌ها را به مردم و بخش خصوصی واگذار کند.

شهردار مشهد به زیرساخت‌ها و موقعیت جغرافیایی مناسب نمایشگاه بین‌المللی مشهد اشاره کرد و افزود: از تمام سرمایه‌گذاران برای این امر دعوت می‌کنیم.

■ برخورد با ساخت‌وسازهای خلاف قانون

مرتضوی در پاسخ به سوالی در خصوص اقدامات شهرداری برای جلوگیری از تخریب باغ‌های سطح شهر و جلوگیری از افزایش آلودگی هوای مشهد با بیان اینکه در حال ایجاد حدود ۷۰۰۰ هکتار فضای سبز هستیم و در یک سال گذشته سرانه فضای سبز مشهد حدود یک مترمربع افزایش یافته است، اظهار کرد: در خصوص تخریب باغ‌ها باید طرح‌های جامع و تفصیلی را در گذشته ورق زد و بررسی کرد.

شهردار مشهد ادامه داد: اگر فردی در گذشته تعدادی درخت در ملک خود کاشته، اما ملک وی کاربری فضای سبز ندارد و حالا بنا دارد در کاربری خود آن را استفاده کند این مساله خلاف قانون نیست، اما اگر دستگاهی بنای تغییر کاربری یک ملک را بدون مجوز دارد باید به آن معترض شد و شهرداری با تمام افرادی که خلاف ضابطه و قانون عمل می‌کنند، برخورد می‌کند.

■ شهرداری کم‌تخلف‌ترین سیستم

مرتضوی در پاسخ به سوال دیگری در خصوص تخلفات در حوزه شهرداری و اظهارات یکی از اعضای شورای شهر مبنی بر افزایش رشوه‌خواری و رشوه‌گیری در مجموعه پلیس ساختمان و اقدامات شهرداری برای جلوگیری از این امر اظهار کرد: دستگاه‌ها را باید متناسب با وزن آن‌ها سنجید؛ شهرداری ابرسازمانی است که تخلفات آن باید متناسب با جمعیت، اعتبارات و نوع کار آن ارزیابی شود؛ در هر سازمانی امکان تخلف وجود دارد؛ نمی‌دانم برخی افراد که آمار و ارقام تخلفات را اعلام می‌کنند، به چه شکلی محاسبه می‌کنند؟ وی تصریح کرد: شاید تخلفات شهرداری به لحاظ تعداد زیاد باشد، اما این تعداد را باید به تناسب جمعیت و وزن آن در نظر گرفت.

شهردار مشهد با تاکید بر اینکه با هیچ متخلفی عقد اخوت نبسته‌ایم، افزود: با متخلفان در هر جایگاهی که باشند، به شدت برخورد می‌کنیم، اما انصافا همکاران خود را در شهرداری از شایسته‌ترین افراد می‌دانم.

■ تشکیل سازمان حاشیه شهر معطل مصوبه هیات وزیران

مرتضوی در خصوص وعده دولت برای اختصاص ردیف مستقل بودجه‌ای برای ساماندهی حاشیه شهر و تشکیل سازمان حاشیه شهر گفت: یکی از وعده‌های دولت ایجاد ردیف بودجه مستقل برای حاشیه شهر بود، اما احکام آن را در لایحه بودجه دولت ندیدیم.

شهردار مشهد با اشاره به اینکه شهرداری و نمایندگان مشهد در مجلس شورای اسلامی پیگیر این مساله هستند، خاطرنشان کرد: با معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور تماس‌هایی داشتیم که اعلام کردند بودجه خوبی برای این امر در نظر گرفته شده است. وی در خصوص تشکیل سازمان حاشیه شهر مشهد نیز عنوان کرد: مصوبه‌ای را شورای امنیت کشور داشت که ذیل آن آمده بود ایجاد این سازمان باید به تصویب هیات وزیران برسد. پیشنهادات خود را تقدیم وزارت کشور کردیم و لایحه وزارت کشور نیز تقدیم هیات دولت شد، اما هنوز از مصوبه هیات دولت اطلاعی نداده‌اند.

■ خزانه شهرداری جیب مردم است

مرتضوی از شهروندان خواست نسبت به پرداخت عوارض و دیون خود به شهرداری اقدام کنند و افزود: خزانه شهرداری جیب مردم نجیب مشهد است. وی به پروژه تقاطع غیرهمسطح شهید گمنام مشهد اشاره کرد و گفت: گره این پروژه نیز باز شد و امیدواریم تا پایان سال جاری یا اوایل سال آینده به بهره‌برداری برسد.

■ بهره‌برداری از ۲۳۰ پروژه در دهه فجر

مرتضوی در خصوص پروژه‌های در حال بهره‌برداری شهرداری در ایام دهه فجر گفت: در این ایام ۲۳۰ پروژه با اعتبار بالغ بر ۹۶۸ میلیارد ریال به بهره‌برداری می‌رسد.

شهردار مشهد در خصوص پروژه توسعه خط یک قطار شهری عنوان کرد: عملیات عمرانی این پروژه از نخریسی به سمت فرودگاه تقریبا به اتمام رسیده و امیدواریم با انتقال تجهیزات بالاسری و سیگنالینگ در سه ماهه نخست ۹۴ این پروژه را نیز به بهره‌برداری برسانیم.

مرتضوی در خصوص عملیات حفاری خط ۲ قطار شهری نیز اظهار کرد: در دهه فجر عملیات حفاری تی.بی.ام جنوبی تا میدان سعدی به اتمام می‌رسد و امیدواریم پایان عملیات اجرایی و سکمنت‌گذاری را اعلام کنیم؛ تی.بی.ام شمالی نیز از میدان شهدا فعالیت خود را آغاز کرده است؛ عملیات حفاری و سکمنت‌گذاری حدود ۱۲ کیلومتر از خط دو قطار شهری انجام شده و حدود دو کیلومتر آن باقی مانده است. وی خاطرنشان کرد: در حال برنامه‌ریزی هستیم تا در دهه فجر یا مناسبت دیگری قبل از اتمام سال جاری، عملیات اجرایی احداث خط سه قطار شهری نیز آغاز شود.

شهردار مشهد با اشاره به خرید ۳۰۰ دستگاه اتوبوس از محل منابع شهرداری اظهار کرد: این اتوبوس‌ها از انتهای امسال تا نیمه اول سال ۹۴ به ناوگان اضافه می‌شوند. وی در خصوص خط سه بی.آر.تی گفت: عملیات احداث این خط تا پایان سال جاری با مشارکت بخش خصوصی یا از محل منابع شهرداری آغاز می‌شود.

■ حاشیه‌ها

نشست شهردار مشهد حاشیه‌هایی نیز داشت؛ در این نشست در حالی که نمایندگان رسانه‌های استان خود را برای طرح سوالاتی از شهردار آماده می‌کردند، اعلام شد به دلیل کمبود وقت و جلسه فوری شهردار با تولیت آستان قدس رضوی، فرصت چندانی برای طرح سوالات نیست و تنها چهار نفر از خبرنگاران سوالات خود را مطرح کردند.

عکس: پایگاه اطلاع رسانی شهرداری / محمدزارنیا

شاید تخلفات شهرداری به لحاظ تعداد زیاد باشد، اما این تعداد را باید به تناسب جمعیت و وزن آن در نظر گرفت.

■ بی‌اطلاعی از برخورد نامناسب معاون فرهنگی با خبرنگاران

هفتم بهمن ماه بود که اصحاب رسانه به دعوت وحید جلیلی، معاون فرهنگی و اجتماعی شهردار مشهد برای تشریح برنامه‌های این معاونت در مسجد امام حسن مجتبی(ع) حضور یافتند و اگرچه نمایندگان رسانه‌های استان برگزاری خلاف عادت چنین نشستی را در مسجد اقدامی پسندیده می‌دانستند، اما انتقاداتی به نحوه برخورد با خبرنگاران و نوع چیدمان جلسه داشتند.

گویا در این نشست، میزبانان جلسه برای خود صندلی‌هایی را در نظر گرفته بودند و جلیلی در واکنش به انتقادات خبرنگاران و درخواست آنان مبنی بر اینکه در زمان پاسخگویی به سوالات، مسئولان نیز روی زمین بنشینند، تنها به ذکر این جملات بسنده کرد که «باید از کلیشه‌ها و ساختارهای موجود خارج شویم و برای این خروج، امکاناتش را باید به تدریج به وجود آورد. اگر امکانش فراهم بود، دوستان ما برای شما هم صندلی می‌آوردند. اما وقتی مباحثی برای واقعه با شکوه انقلاب اسلامی مطرح می‌شود باید از حواشی بگذریم و به متن بپردازیم.»

نشست شهردار با اصحاب رسانه فرصت خوبی برای انعکاس رفتار معاون فرهنگی و نقد خبرنگاران بود. مطلبی که مرتضوی در واکنش به آن ابراز بی‌اطلاعی کرد و گفت: این مساله را اکنون از شما شنیدم و حتما با ایشان صحبت می‌کنم.

اما بی‌اطلاعی شهردار از برخورد معاون فرهنگی‌اش جای سوال دارد آن هم در شرایطی که برخی رسانه‌های استان، انتقاد عریض و طویل خود را به روابط عمومی این سازمان اعلام کردند و نقدی نیز بر این نشست در یکی از رسانه‌های استان منتشر شد.

عملیات عمرانی توسعه خط یک قطار شهری از نخریسی به سمت فرودگاه تقریبا به اتمام رسیده و امیدواریم با انتقال تجهیزات بالاسری و سیگنالینگ در سه ماهه نخست ۹۴ این پروژه را نیز به بهره‌برداری برسانیم.

سرمقاله

اتفاق نو!

ادامه از صفحه اول ... و کار با ژنرال‌ها را به رهبری نیروهای معمولی ترجیح می‌دهد. اگر مردم شهر قلمدان‌های مرصع را برنده اصلی این انتصاب بدانیم، رشیدیان بی‌تردید برنده اصلی اخلاق حرفه‌ای مدیریت در این آزمون بود.

۲-در فرهنگ ملی و دینی ما، مناصب مدیریتی، هیچ فضیلتی جز خدمت به جامعه و ساکنان‌اش ندارد. مولای متقیان، علی(ع)، حکومت را وسیله‌ای برای رسیدن به هدف تعبیر می‌کند. بنابراین دیدگاه، حکومت از آن رو که از دید دنیاپرستان، ریاست و آقایی است، ارزشی ندارد. آن قدر که حتی از آب‌بینی بز و برگ جویده‌ای در دهان ملخ هم بی‌ارزش‌تر است. در دیدگاه مولا، حکومت اگر برای هدفی والا و انسانی نباشد، از «کفش کهنه وصله‌دار» نیز بی‌ارزش‌تر است.

هرچند این تعابیر در روزگار ما مهجور مانده بود، اما ابراز علاقه مظفری برای بازگشت به زادگاه‌اش و ترجیح «خدمت محلی» به «مدیریت ملی»، یک بار دیگر تعابیر حضرت امیر(ع) را در جامعه ما زنده کرد. در چنته سوابق او، یک دوره نمایندگی مجلس(دوره هفتم)، یک دوره فرمانداری نیشابور(۱۳۷۷)، یک دوره معاونت استانداری خراسان(۱۳۸۰)، مدیرعاملی بانک شهر(۱۳۹۲)، معاونت سازمان اقتصادی کوثر و ریاست جهاددانشگاهی به چشم می‌آید. او پیش از آمدن به نیشابور، معاون توسعه مدیریت و منابع انسانی استاندار تهران بود. علاوه بر آن، پرونده‌اش برای صدور ابلاغ ریاست هیأت مدیره بانک رفاه، به بانک مرکزی رفته است. این که مظفری چگونه پذیرفت تهران را با آن همه برو و بیایی که داشت، بگذارد و دوباره به شهری بازگردد که ۱۰ سال قبل، در آن فرماندار بوده، با عقل محاسب و ذهن معاش‌اندیش قابل تحلیل نیست. حرف منتقدان این تصمیم همین است که همه تلاش می‌کنند رزومه و سیاهه عملکردی‌شان را پربار کنند تا سرانجام پایتخت‌نشین شوند، اما چه شده که او ساختمان بلندمرتبه استانداری تهران را می‌گذارد و ساختمان فرمانداری نیشابور در حاشیه جاده ابریشم را ترجیح می‌دهد؟

۳-مظفری براساس یک تصمیم شخصی و بی‌التفات به آلاف و الوف حضور در تهران، با انگیزه‌های اخلاقی به نیشابور آمده است. او در مراسم معارفه‌اش، از همه گروه‌ها و دستجات قومی، سیاسی و قبیله‌ای نیشابور خواست فرصتی را که برای ساختن شهرشان ایجاد شده، مغتنم بشمارند و به چیزی جز منافع زادگاه‌شان فکر نکنند. مظفری از وزیر کشور گفت که در جلسه‌ای خصوصی به او گفته است هرکجا لازم شد، اختیارات وزارتی‌اش را به او تفویض می‌کند تا روند توسعه و پیشرفت نیشابور بدون مانع و دست‌انداز پیش رود. مظفری، نیامده خبر داد همین هفته، نیشابور میزبان هیأتی از سوییس و آلمان است که می‌آیند تا پروژه افلاک‌نمای نیشابور را که در زمان نمایندگی او کلید خورد و با رفتنش، نیمه‌کاره رها شد، دوباره از سرگرفته شود.

۴-آن چه در بهمن۵۷، موجب آن پیروزی سترگ شد، «سرمایه اجتماعی» بود که حول محور امام(ره) شکل گرفت و به فروپاشی کاخ طاغوت انجامید. این سرمایه، در دوران دفاع مقدس نیز، موجب حماسه هشت سال ایستادگی در برابر دژخیم شد. متاسفانه بنا به دلایلی که از حوصله این بحث خارج است، «سرمایه اجتماعی» ما، امروز در وضعیت مناسبی قرار ندارد. اگرچه مشارکت ۷۲/۷درصدی مردم در انتخابات یازدهمین دوره ریاست جمهوری را می‌شود ملاکی برای بالابودن سرمایه اجتماعی کشور قلمداد کرد، اما فصل هیجان و غَلیان انتخابات، شاخص مناسبی برای ارزیابی دقیق این سرمایه نیست. «سرمایه اجتماعی» را آن جا مشخص می‌کنند که دولت جدید که ۵۰/۷۱درصد آراء مردم را کسب کرده بود از مردم می‌خواهد با انصراف از دریافت ماهیانه ۴۵۰۰۰تومان یارانه، به دولت یازدهم کمک کنند تا طرح‌های نیمه‌تمام مملکت را تکمیل کند و جلوی خسارت‌های روزافزون را بگیرد، اما در عمل، تنها دومیلیون نفر با دولت برخاسته از رای خود همراهی می‌کنند! هر پدیده‌ای که بتواند در سطح ملی یا محلی، به بازیابی و ارتقاء دوباره این «سرمایه اجتماعی» کمک کند، باید مورد توجه و اقبال قرار گیرد. مظفری در مبارزات انتخاباتی مجلس هفتم و هشتم، به عنوان «فرزند نیشابور» معرفی شد. استقبال بی‌نظیر مردم شهر، در روز معارفه، که با نُقل و شیرینی، در کنار فرمانداری شهر اجتماع کرده بودند، نشان داد مردم، همچنان او را «فرزند نیشابور» می‌دانند و در زیر چتر مدیریتی‌اش، حاضر به تلاش مضاعف برای آبادانی نیشابور هستند. اراده‌ای که کمک کرد تا مظفری برای خدمتگزاری مجدد، به زادگاه‌اش بازگردد، بی‌شک به افزایش ضریب همبستگی و سرمایه اجتماعی این سرزمین کمک کرده است.

۵-انتصاب مظفری به سمت فرماندار نیشابور، تراز فرمانداران استان را بالا می‌برد. حالا دیگر شهرستان‌های تابع استان حق دارند از نماینده عالی دولت، فرمانداری در حد و قواره فرماندار نیشابور طلب کنند. این هم از حلقه‌های مفقوده دولت نهم و دهم بود که سطح مدیران اجرایی و سیاسی بخش‌ها و شهرستان ها را فروکاهید و مثلا افرادی را به کارگمارد که بعضا در پرونده کاری‌شان، حتی یک روز سابقه مدیریتی نبود! حالا اما سطح انتظار مردم شهرستان‌های استان بالا رفته است.

آن‌ها محق‌اند تا در یک مطالبه عمومی، از نخبگان و فرهیختگان شهرشان، که بنا به هر علت، کوچیده‌اند و از سرزمین مادری‌شان رحل اقامت گزیده‌اند، بخواهند همچون «فرزند نیشابور» بازگردند و باقی ایام خدمتی‌شان را در خاکی که مهد رشد و سبب نیکنامی‌شان بوده است، خدمت کنند. نمایندگان حوزه‌های انتخابیه استان در هشت دوره گذشته مجلس را بررسی کنید. ببینید چند درصدشان پس از اتمام دوره نمایندگی، دوباره شال و کلاه کرده‌اند و به موطن‌شان بازگشته‌اند؟ نگارنده نادید می‌گوید ۸۰درصد ایشان، پایتخت را به بازگشت دوباره به حوزه‌های انتخابیه خود ترجیح داده‌اند. بازگشتن مظفری، این پتانسیل را برای بقیه نقاط استان ایجاد می‌کند تا آن‌ها هم از مظفری‌های شان بخواهند بازگردند و شهرشان را بسازند.

این‌ها نویدبخش فردایی بهتر برای شهرستان‌هایی است که کارکردشان تا امروز فقط ساخته و پرداخته کردن مدیرانی برای مرکز بوده و دست‌شان همواره از چیدن خرمای این نخیل، کوتاه مانده است!

تنز

جشنواره فیلم فجر در مشهد

ناصر نبی زاده

برگزاری جشنواره فجر حاکی از قدرت حوزه اطلاع‌رسانی و مطبوعات استان خراسان است. با وجود اینکه امسال سیاست بر این بود که جشنواره در استان‌ها برگزار نشود، اعلام همین خبر باعث شد مطبوعات استان به این مسأله بپردازند و آن را به یک مطالبه عمومی تبدیل کنند که هم مدیریت استان عزم خود را جزم کرد تا با توجه به این مطالبه جشنواره در مشهد برگزار شود و هم این سیاست برگزار نشدن جشنواره در شهرستان‌ها که یا به‌خاطر مسائل مالی و یا هرچیز دیگری که ما نمی‌دانیم بود، تعدیل یافت و در نتیجه این امکان فراهم شد که جشنواره فیلم فجر در سه استان خراسان رضوی، البرز و کرماشاه برگزار شود. قبل‌تر که سیاست بر این بود که جشنواره در استان‌های دیگر نیز برگزار شود برای این موضوع بودجه‌ای در نظر گرفته می‌شد؛ اما امسال تمام فشار مالی بر عهده مدیریت استان قرار گرفت و فضا به سمتی رفت که در هر صورت باید هزینه‌های این اکران‌ها را خود استان متحمل می‌شد، که هزینه پیش‌بینی‌شده آن حدود سیصد میلیون تومان است که برای هر اکران هفت میلیون تومان و در مجموع ۲۱۰ میلیون تومان برآورد هزینه شده است و مابقی هزینه های جانبی را نیز شامل می شود که به نظر من در مقابل شور و هیجان مردم، رقمی نیست و با تمامی مشکلاتی که پیش‌رو بود از تمامی کسانی که کمک کردند تا چراغ جشنواره فجر در مشهد خاموش نشود، تشکر می‌کنم. انتظار می‌رود که بعد از برگزاری حداقل دوازده دوره جشنواره، برای جشنواره سال آتی پیش‌بینی مناسب‌تری را انجام دهیم و جشنواره را به جشنواره تبدیل کنیم و از اکران صرفا فیلم فاصله بگیریم و برند فیلم‌سازی مشهد را در جشنواره خودمان تجلی دهیم و از همین حالا دبیرخانه سال آینده را فعال کردیم و با جمعی از صاحب‌نظران استان نشستی داشتیم تا دوازده دوره جشنواره را تحلیل و آسیب شناسی کنیم و نقاط قوت و ضعف خود را بازیابیم و این را چشم‌اندازی برای جشنواره سیزدهم قرار دهیم . هدف ما این است که در جشنواره سیزدهم تصویری از تلاش سینمایی یک ساله استان از تمامی ابعاد ارائه کنیم و در کنارش بخشی هم تحت عنوان اکران فیلم داشته باشیم که در مجموع بخش مسابقه جشنواره فیلم فجر و چندین بخش را شامل شود که همانند تهران که جشنواره فجر آغاز و پایان یک سال تلاش سینمایی کشور است، ما در استان خراسان هم این مهم را دارا باشیم و امیدواریم دبیرخانه این کار را در مشهد فعال کنیم و همه این تجربیات را به ستاد منتقل نماییم و جشنواره فیلم فجر را به یک بخش اصلی بدل نماییم که کسی بر اساس سلیقه، بخشی از آن را حذف نکند و علاوه بر ده تا بیست میلیون تهرانی، هفتاد میلیون ایرانی را هم ببینند، هدف ما از دبیر خانه در درجه نخست تفهیم این مسأله و سپس ایجاد برنامه مدون و منظم برای سال آینده است.

«دنیای اقتصاد» به بهانه اکران ۱۰ فیلم جشنواره فجر در مشهد، بررسی می کند؛

سهم شهرستانی‌ها از جشنواره فیلم تهرانی‌ها

دنیای اقتصاد، ضحی زردکانلو- فجر سی و سوم بالاخره با چند فیلم به روی پرده می‌رود؟ سوالی که به قول معروف تا دقیقه ۹۰ ذهن مردم، مسئولان و رسانه‌ها را درگیر کرده بود، در حالی‌که مراسم افتتاحیه جشنواره فجر در پایتخت برگزار شده و فیلم ها یکی پس از دیگری در حال اکران بودند، برگزاری این جشنواره در مشهد در هاله‌ای از ابهام بود و زمزمه‌هایی همچون کمبود بودجه برای پاسخ به این سوال به گوش می‌رسید. چند روز از ۱۲ بهمن گذشته و خبری از مراسم افتتاحیه نیست، پس از رایزنی‌ها و تشکیل جلسات متعدد؛ اداره ارشاد اسلامی مشهد لیستی از ۹ فیلم مشخص و یک فیلم دیگر را ارائه می‌دهد و چرخ جشنواره فیلم مشهد به گردش درمی‌آید.جشنواره ای که وجود مشکل مالی برای آن با توجه به ظرفیت های بالقوه جذب حامی مالی و استقبال گسترده اهالی فرهنگ و هنر عجیب می نماید و جای بسی افسوس دارد.

عکس: تسنیم/محمد حسین طاقی

۳۰ تا ۴۰ درصد بلیت‌ها به‌صورت اینترنتی به فروش می‌رسد، ولی باز شدن سایت ساعت مشخصی ندارد.

■ زنده نگه داشتن امید!

در حالی جشنواره فیلم فجر در تهران و با تب و تاب هرساله برگزار می‌شود که شهرستان‌ها علی‌رغم استقبال مردمی به کلی از این مسیر خارج و نادیده گرفته شده‌اند و امسال پس از تلاش‌های شبانه‌روزی، چراغ تیزرهای فیلم فجر به‌جز پایتخت در مشهد، کرج و کرمانشاه هم روشن می‌شود و روزنه امید را برای سال های آینده زنده نگه می دارد.

■ کاهش تعداد فیلم، افزایش قیمت بلیت

تعداد فیلم‌های فجر ۹۳ در مشهد به نسبت فجر ۹۲، کاهش ۵۰ درصدی و قیمت بلیت‌های آن از بهمن ۹۲ افزایش ۲۰ درصدی داشته است. در حالی که قیمت بلیت پس از جشنواره ۹۲ هم به حالت قبل باز نگشت، اما دبیر دوازدهمین جشنواره فیلم فجر به «دنیای اقتصاد» می‌گوید: اگر به تورم نگاه کنید، چندان افزایش قیمت نداشته‌ایم، با توجه به اینکه سینما هویزه سینمای درجه یک است و در مورد تعداد فیلم‌ها اگر پشتیبانی مالی صورت گیرد همین حالا هم امکان اینکه تعداد فیلم‌ها را افزایش دهیم یا سانس فوق‌العاده داشته باشیم، وجود دارد.

■ هر سال دریغ از پارسال یا امسال به از پارسال؟

سال گذشته شاهد صف‌های طولانی چند ساعته مردم مقابل درب سینما برای تهیه بلیت بودیم

که در نهایت نیز تضمینی برای رسیدن صندلی خالی به آن‌ها وجود نداشت؛ دبیر جشنواره فجر در این باره گفت: ۳۰ تا ۴۰ درصد بلیت‌ها به‌صورت اینترنتی به فروش می‌رسد، ولی باز شدن سایت ساعت مشخصی ندارد و هر زمان که اکران فیلم در همان روز قطعی شود، سایت فروش بلیت نیز باز می‌شود.

■ شروع اکران فیلم ها

با وجود جدول تعریف شده، که در آن فیلم «رخ دیوانه» در صدر اکران‌ها قرار داشت، روز اول جشنواره، با اکران فیلم «خداحافظی طولانی» ساخته فرزاد موتمن آغاز به کارکرد. نبی‌زاده این تغییرات و بی‌نظمی‌ها را که سال گذشته هم شاهد آن بودیم، غیرقابل پیش‌بینی می داند و می گوید: یک مشکل کوچک هم می‌تواند اکران فیلم‌ها را جابه‌جا کند، با وجود تلاش اشکالات کوچکی در جابه‌جایی ترتیب جدول اکران فیلم‌ها به‌وجود آمد که امیدواریم دیگر جدول بهم نریزد، اما با شرایطی که وجود دارد همه چیز ممکن است و فیلم‌هایی که در مشهد اکران

می‌شود نیز نگاه انتخابی تهران است گرچه ما هم سعی کرده‌ایم، چانه‌زنی کنیم و فیلم‌های دیگری هم بیاوریم؛ اما اصل حوزه مدیریتی در تهران قرار دارد.

■ حامیان مالی که جذب نمی‌شوند

با وجود اینکه خراسان رضوی قاعدتا باید وضعیت بهتری در جذب حامی مالی داشته باشد و تشکل‌های بخش خصوصی بارها برای ارائه خدمات اسپانسری در این حوزه پر طرفدار ابراز تمایل و آمادگی کرده‌اند، باز هم حرف کمبود

تعداد فیلم‌های فجر ۹۳ در مشهد به نسبت فجر ۹۲، کاهش ۵۰ درصدی و قیمت بلیت‌های آن از بهمن ۹۲ افزایش ۲۰ درصدی داشته است و پس از اتمام جشنواره سال گذشته نیز بلیت سینما به حالت قبلی خود باز نگشت.

بودجه و مشکلات مالی مطرح است. ناصر نبی‌زاده در این باره می‌گوید: خدمات اسپانسری منوط به شرایط خاصی است؛ زمانی‌که در وهله اول با برگزارنشدن جشنواره مواجه شدیم، مدیران نمی‌توانستند برنامه‌ریزی خاصی برای این موضوع داشته باشند، وقتی از ابتدا نگاه و سیاست بر این است که جشنواره‌ای نداشته باشیم و تازه در آخرین ساعات موفق به اخذ مجوز شدیم، دیگر زمان کافی برای فکر کردن به اسپانسر را نداشتیم، بی‌شک اگر فرصت و زمان لازم را داشته باشیم، در بحث پشتیبانی مالی در استان خراسان می‌توانیم از بخش‌های عظیمی استفاده کنیم، با این اوصاف در صورتی که برگزاری جشنواره فجر در شهرستان ها بدیهی و قطعی باشد خیلی

عکس: مشهد تریبون

از مشکلات از جمله کمبود بودجه قابل جبران است. با تمام مشکلات پیش رو پس از چهار روز فعالیت جشنواره، تاکنون چهار فیلم در پردیس سینمایی هویزه به روی پرده رفته است، این جشنواره همچنان در حال برگزاری است و ما برای بهبود اوضاع شهرستان ها در سال آینده به تدبیر مدیران امیدوار خواهیم ماند.

مدیر فرهنگسرای رسانه خراسان‌رضوی در گفت‌وگو با «دنیای اقتصاد» مطرح کرد

فرهنگ استفاده از شهر هوشمند

دنیای اقتصاد، صادق اسلامی-شهرداری مشهد درحال آماده کردن شهری هوشمند است که لازمه این اتفاق ترویج استفاده از شهر هوشمند و تربیت مردم هوشمند است. فرهنگسرای فناوری و رسانه در سال ۱۳۸۸ به منظور آموزش و ارتقاء سواد الکترونیک و رسانه‌ای شهروندان مشهد افتتاح شد. این فرهنگسرا در حوزه رسانه و فناوری‌های نوین، با به‌کارگیری صحیح فناوری ها و شناخت قدرت رسانه ها تمرکز خود را بر ۲ حوزه تولید محصولات و آموزش شهروندان گذاشته تا بتواند گامی موثر در راستای رشد فکری و بهبود شرایط زندگی شهروندان بردارد. مدیر فرهنگسرای فناوری و رسانه در مورد این مجموعه می گوید: باتوجه به این که شهرداری مشهد در حال آماده‌سازی این شهر و تبدیل‌کردن آن به شهری هوشمند است و لازمه این تبدیل طبق استانداردهای بین‌المللی این است که باید چند مولفه کنارهم قرار بگیرند. این مولفه‌ها شامل سخت‌افزارهای شهری و بخشی، فرهنگ استفاده از شهر هوشمند و مردم هوشمند است. ماموریت فرهنگسرا در حوزه فناوری فرهنگ‌سازی و تبدیل مردم مشهد به مردمی هوشمند وافزایش آگاهی و بینش آنان در حوزه‌های فناوری و آی‌تی بخصوص حوزه فناوری خدمات شهری است، تا مردم بتوانند آماده بهره‌برداری از بسترهای حوزه فناوری شوند و از این بستر ها استفاده بهینه داشته باشند. وی با اشاره به موضوع «رسانه» اظهار می کند: مسئولیت ما در بخش رسانه آموزش سواد رسانه‌ای به مردم است. مهم ترین کار ما استفاده از قالب‌ها و ابزارهای موجود و افزایش سواد رسانه‌ای است. عمده فعالیت فرهنگسرا در سال ۹۳ در بخش سواد رسانه‌ای بوده است که چیزی بالغ بر ۲۰۰ هزار ساعت آموزش در این زمینه تا به امروز در مجموعه فرهنگسرای فناوری و رسانه برای بخش‌های مختلف در سطح شهر ارائه شده است.این آموزش‌ها با همکاری تشکل‌ها، مساجد و همچنین مدارس و ادارات مختلف و استفاده از بسترهای محیط شهری از قبیل اتوبوس‌ها و قطار شهری، انجام شده که اساتید فرهنگسرا اعزام می‌شوند و دوره‌های مختلف، آموزش سواد رسانه‌ای را در ۳ گروه هدف کودکان و نوجوانان، والدین وهمچنین بزرگسالان برگزار می کنند.

■ بالا بردن قدرت تحلیل مخاطبان

مجید عسکری در تعریف سواد رسانه‌ای ادامه می دهد: نکته‌ای که بیشتر مد نظر فرهنگسراست این است که مردم نسبت به رسانه‌ها واکاوی کنند و هر آنچه در رسانه‌ها مطرح می‌شود را به عنوان خوراک ذهنی نپذیرند. به تعبیر دیگر قدرت تحلیل نسبت به محتوایی که رسانه‌ها در اختیار مخاطب قرار می‌دهند را افزایش دهیم تا مردم بتوانند بر اساس محتویات و با استفاده از علمی که به عنوان سواد رسانه‌ای آموخته‌اند تجزیه و تحلیل کنند. وی در این خصوص اعلام می‌کند: فیلترینگ را عامل بازدارنده نمی‌دانم، بلکه معتقدم آموزش و فرهنگ‌سازی و همچنین افزایش سواد رسانه‌ای می‌تواند عامل بازدارنده باشد.عسکری با اشاره به تاثیر شبکه‌های اجتماعی بر فرهنگ مردم عنوان کرد: همواره ابزارهای نوینی وارد کشور ما می‌شود و ما به‌عنوان کشوری در حال توسعه و روبه‌رشد که از این ابزارها استفاده می‌کنیم باید همزمان با توسعه صنعت و تکنولوژی حوزه فرهنگ استفاده از این ابزارها را نیز گسترش دهیم. امروزه ابزارهای فناوری و شبکه های اجتماعی را می‌توان به عنوان ابزاری کار بردی و مفید به عنوان پل ارتباطی مردم و مدیران مورد استفاده قرار داد. استفاده بهینه از شبکه‌های اجتماعی و حتی استفاده کاربردی که فراتر ازپوشش اوغات فراغت باشد باید به مردم آموزش داده شود. شبکه‌های اجتماعی تاثیر به‌سزایی در زندگی شخصی افراد دارند، حتی موجب تغییر سبک زندگی می‌شوند، به‌گونه‌ای که فضای حقیقی هم تحت‌تاثیر فضای مجازی قرار گرفته است. ما در فرهنگسرای فناوری و رسانه، شعار « بدون سواد رسانه‌ای طعمه می‌شویم» را در فعالیت‌های خود مطرح کرده‌ایم.

عسکری نقش شبکه‌های اجتماعی را در عرصه هنر مهم می‌داند و می‌افزاید: ما هنوز نحوه صحیح استفاده از شبکه‌های اجتماعی را فرا نگرفته‌ایم. به عنوان مثال امروزه در دنیا از شبکه اجتماعی اینستاگرام بیشترین استفاده در بخش‌خصوصی و معرفی فرهنگ و هنر و جنبه‌های مختلف آن است؛ اما کاربرد آن در کشو ما صرف استفاده شخصی است. یقینا شبکه‌های اجتماعی می‌توانند با وسعت و حجم زیاد مخاطبی که دارند به عنوان پل ارتباطی فرهنگ و هنر مورد استفاده قرار گیرد تا بتوان بهترین فرهنگ و هنر را به مخاطب انتقال داد. مقام معظم رهبری فرموده‌اند: فرصت فضای مجازی فرصتی است که باید شما دریچه‌های آن را باز کنید و از دریچه‌های فضای مجازی با دنیا گفت‌وگو کنید. بنابراین ما با استفاده از شبکه‌های اجتماعی به‌عنوان ابزاری ارزان و در دسترس می‌توانیم با دنیا در ارتباط باشیم و هنر و فرهنگ‌مان را انتقال دهیم .

در حوزه اقتصاد بین‌الملل نیز تجارت الکترونیک کمک شایانی به اقتصاد کرده و باعث کاهش هزینه‌ها شده است.

■ تأثیر تکنولوژی و رسانه در اقتصاد

مدیر فرهنگسرای فناوری ورسانه با اشاره به تاثیر تکنولوژی و رسانه در اقتصاد خاطرنشان می کند: تکنولوژی مخصوصا تکنولوژی حوزه فناوری اطلاعات می‌تواند به کاهش هزینه‌ها کمک کند، پس قطعا در اقتصاد موثر است. کاهش هزینه‌های تبلیغاتی با استفاده از شبکه‌های اجتماعی یکی از این نمونه هاست. شهرداری مشهد به دنبال هوشمندسازی شهر است که منجر به کاهش هزینه‌های مدیریت شهری و هزینه‌های فردی خانوار می‌شود، به‌طورمثال وقتی خدمات شهرداری از حالت سنتی خارج و به صورت مجازی و الکترونیک انجام شود سبب کاهش هزینه‌های رفت‌وآمد، صرفه‌جویی در زمان، هزینه‌های ناشی از آلودگی هوا وخطرهای محیط شهری و... می‌شود. در صورت استفاده از خدمات الکترونیک همه این هزینه‌ها حذف شده و فرد در هر مکان می‌تواند از خدمات به صورت الکترونیک بهره‌مند گردد. این مثال را می‌توان به سایر بخش‌های خدماتی و صنعتی نیز تعمیم داد. در حوزه اقتصاد بین‌الملل نیز تجارت الکترونیک کمک شایانی به اقتصاد کرده و باعث کاهش هزینه‌ها شده است. ابزارهای موجود امروزه نه تنها در اقتصاد بلکه درکاهش هزینه‌های خانوار و تأثیر مثبت در سبک زندگی ایرانی اسلامی نیز می‌تواند نقش پررنگی داشته باشد.

دیدگاه

اقبال مخاطب آری یا نه ؟

صابر افشار زاده

آلبرتو موراویا یکی از نویسنگان برجسته انگلستان و برنده جایزه نوبل ادبیات و همچنین جایزه معتبر گنکور ، یکی از آثارش تنها ۲۰۰ نسخه در انگلستان فروخت.

بهومیل هرابال خالق اثر فاخر تنهایی پر هیاهو تا مدت‌ها در کشورش ناشناخته ماند و تنها اندکی پیش از مرگش مورد اقبال افکار عمومی قرار گرفت .

نویسندگان و هنرمندان بسیاری در کشور ما با بی‌مهری مخاطب در عین تولید مناسب قرار می‌گیرند. تئاتر سال‌هاست مورد بی‌مهری مخاطب به دلایل منطقی و غیرمنطقی، قرار گرفته است. در این میان یک نمایش در شهرمان با استقبال عجیب و غریب مخاطب روبرو می‌شود . سوال همین جا پیش می‌آید . آیا استقبال مخاطب از یک اثر به معنی فاخر بودن آن است؟ از سوی دیگر آیا شکست یک اثر از لحاظ جذب مخاطب به معنای ضعیف و کوچک بودن آن است ؟

چندی پیش نمایشی با نام «علی‌مردان‌خان» در یکی از سالن‌های خاموش شده شهر مشهد به روی صحنه رفت و علاوه بر زنده‌کردن یک سالن کهن ، با سیل چشم‌گیر مخاطبان روبه‌رو شد . بی‌شک مخاطب رکن اصلی و اساسی آثار هنری است و نبود او به همان اندازه مهم است که نبود آثار نمایشی اهمیت دارد.

بر کسی پوشیده نیست که مدت‌هاست در این شهر هیچ اثر فاخر نمایشی تولید نشده و دست اندرکاران تولید آثار نمایشی بر دور تسلسلی قدم بر می‌دارند و خود بهتر از هر کس دیگری بر آن آگاهی دارند.

اما در ۲۰ سال گذشته چه عملی برای تغییر و پرورش جایگاه ذهنی مخاطب در حوزه تئاتر، فیلم و رشته‌های دیگر هنری در این شهر انجام شده است ؟

آیا مخاطب امروز تئاتر درک مناسبی برای تشخیص و تمایز اثر خوب از بد دارند؟ و آیا اساسا آثار پرمخاطب چند سال گذشته از ویژگی‌های یک اثر استاندارد برخوردار بوده‌اند؟

غیر قابل انکار است که مخاطب امروز تئاتر که با هزاران روش به یک سالن نمایش کشانده می‌شود، همان مخاطبی است که در شبکه‌های اجتماعی گوناگون به واسطه وقوع اتفاقی هتاکی می‌کند و به خاطر یک نزاع یا هر واقعه خیابانی دیگری ترافیک ایجاد می‌کند .

همین مخاطب هیجانی و احساساتی تماشاچی تئاتر می‌شود و اصلا دور از ذهن نیست که برای اثری مبتذل فریاد از سر شوق برآورد و بی‌پایان تشویق کند .

آخرین اثر منصور جهانبخش که یک بار دیگر از عنصری به نام عباس جانفدا بهره می‌برد هیچ حرفی برای گفتن ندارد . «علی‌مردان‌خان» توسط کارگردانی به صحنه برده شده است که پیش از آن ثابت کرده چیزی در چنته ندارد و مهر تأییدی بر آثار رو به تنزل شهرمان است . شهری که مخاطبش مصرف کننده تنها ۱۰ فیلم از جشنواره فجر است و هیچ حقی از برگزاری جشنواره‌های مختلف تئاتر ندارد .

عوامل تولید آثار عامه‌پسند در شهر ما صرفا به دنبال ارتزاق و روی صحنه بودن به هر قیمتی هستند . در واقع ویژگی‌های هنری به هیچ وجه در درجه اهمیت قرار ندارد و تولید به منزله کسب درآمد است که حرف اول را می‌زند.

اثر فوق هیچ مرز مشخصی میان تئاتر و جُنگ ندارد . با میکروفن نمایش اجرا می‌کنند ! نمایشنامه ، طراحی لباس ، گریم ، بازیگری ، طراحی صحنه و ... آماده شده‌اند تا به هر قیمتی از مخاطب خنده بگیرند . در واقع این اثر در اصول کارگردانی اختلاف فاحشی با آثار مدرسه‌ای ندارد ، چه بسا از آن‌ها عقب‌تر است .«علی‌مردان‌خان» ، محصول ویژه مخاطب ساخته و پرداخته خود ماست . مخاطبی که هنگام مواجهه با یک اثر نمایشی به دنبال هیچ نکته‌ای نمی‌رود ، هیچ سوالی ذهنش را مشغول نمی‌کند و تئاتر را صرفا بالا و پائین پریدن یا نوکر و ارباب می‌داند و با همین سرخوش است . نویسنده و کارگردان این اثر نیز تقصیری ندارند؛ آن‌ها نیز معلول فرهنگی کشورمان هستند سیاست‌های. خانواده تئاتر به حال خود رها شده است و انسان‌های احیانا مستعد که دغدغه تولید دارند به سبب فقر آموزش یا انحراف آموزشی دچار بحران شده‌اند. مخاطب به واسطه تولید آثار مبتذل و بی‌کیفیت و همچنین نقص‌های فردی گوناگون ،دیگر توان گزینش درست را ندارد و همه تصمیماتش از روی هیجان گرفته می‌شود. پس به وضوح می‌توان گفت که در هیچ جای دنیا استقبال مخاطب از یک اثر هنری به منزله فاخر بودن آن نیست، مخاطب با بی‌مهری و نادانی می‌تواند یک اثر را مبتذل کند.

در خانه های فرهنگی شهر چه می گذرد

برنامه اکران فیلم های فجر بر اساس آخرین اعلام رسمی

نام فیلم	کارگردان	زمان	مکان
جزیره رنگین	خسرو سینایی	۲۰ بهمن - در سه اکران ۱۵،۱۷،۱۹	سالن یک پردیس سینمای هویزه
مزار شریف	عبدالحسن برزیده	۲۱ بهمن ماه - سه شنبه	سالن یک پردیس سینمای هویزه
تگرگ و آفتاب	رضا کریمی	۲۲ بهمن ماه - چهارشنبه	سالن یک پردیس سینمای هویزه
روباه	بهروز افخمی	۲۳ بهمن ماه - پنجشنبه	سالن یک پردیس سینمای هویزه
عصر یخبندان	مصطفی کیایی	۲۴ بهمن ماه - جمعه	سالن یک پردیس سینمای هویزه
ایران برگر	مسعود جعفری جوزانی	۲۵ بهمن ماه - شنبه	سالن یک پردیس سینمای هویزه

تئاتر	کارگردان	زمان	مکان
اقیانوس آرام	علی حاتمی نژاد	از ۱۹ بهمن ساعت ۱۹	سالن اصلی تئاتر شهر
ماه در مرداب	عادل توکلی نسب	۶ تا ۲۴ بهمن ساعت ۱۸	تماشاخانه استاد انوشیروان ارجمند

سینما	سانس ۱۰:۳۰	سانس ۱۲:۳۰
هویزه سالن ۱	شانس عشق تصادف	چندمتر مکعب عشق
هویزه سالن ۲	ملبورن	
هویزه سالن ۳	سیزده	شانس عشق تصادف
هویزه سالن ۴	کالسکه	مرد چهل ساله
هویزه سالن ۵	چند متر مکعب عشق	فیلم های هنر و تجربه
آفریقا	آنچه‌مردان‌درباره‌زنان‌نمی‌دانند	شانس عشق تصادف
قدس	مرد چهل ساله	شیار ۱۴۳

گالری	موضوع	زمان	مکان
آبان	نمایشگاه عکس‌های فاطمه انتظار	۱۷ تا ۲۱ بهمن ساعت ۱۷-۲۱ همه روزه به جز چهارشنبه	وکیل‌آباد نهم، شماره ۷
آرتین	نمایشگاه نقاشی‌های صبا رأفت و محمد محمدزاده تیتکانلو	۱۷ تا ۲۲ بهمن ساعت ۱۶-۲۰	احمد آباد، قائم ۸ شماره ۵۸،۲
نگارخانه سروش	دست ساخته‌های چرمی خانم اسدی	از ۲۵تا۳۰ بهمن ماه ساعت ۹-۱۳ و۱۷-۲۰عصر	فلسطین ۱ پ۷۱
فردوسی	نمایشگاه گروهی عکس تاتر	۱۷تا۲۱ بهمن ماه ساعت ۹-۱۳ و ۱۷-۲۰	سه راه ادبیات جهاد دانشگاهی
رضوان	نگارگری اساتید و هنرمندان مشهد (اقلیم خیال)	از ۱۸تا۲۳ بهمن ماه ساعت ۹-۱۲ و ۱۶ -۱۹	کوهسنگی ۱۷

یادداشت هفته

توسعه بازارچه‌های مرزی، فرصت‌ها و موانع

ادامه از صفحه اول ... اهالی دو طرف مرز می‌توانند کالاها و محصولات مورد نیاز را با رعایت مقررات صادرات و واردات و ضوابط مقرر برای داد و ستد در این بازارچه‌ها عرضه نمایند.»

برای فعالیت‌های بازارچه‌های مرزی قواید بسیاری ذکر شده است که از جمله می‌توان به ساماندهی و تقویت قابلیت نظارت بر مبادلات تجاری، شفاف سازی جریان اطلاعات و جلوگیری از بروز فساد در مناطق مرزی، توسعه تجارت رسمی در مناطق مرزی، بهبود وضعیت اقتصادی مرزنشینان و ارتقاء امنیت در مناطق مرزی اشاره کرد. در ادامه برخی از این کارکردها تشریح شده است.

■ کارکردهای توسعه‌ای بازارچه‌های مرزی

در ادبیات توسعه منطقه‌ای، گسترش بازارها همراه با منافع فراوان برای تولیدکنندگان و مصرف کنندگان است. گسترش بازار از سویی به تولیدکنندگان این فرصت را اعطا می‌کند که مشتریان بالقوه بیشتری را در برابر خود ببینند که این مسأله سرمایه‌گذاری بر روی افزایش ظرفیت تولید را اقتصادی ساخته و فرصت‌های کسب سود را افزایش می‌دهد؛ از سوی دیگر گسترش بازار با منافعی برای مصرف‌کنندگان نیز همراه است چراکه گسترش مقیاس تولید، در شرایطی که با صرفه‌های مقیاس روبه رو شود هزینه تولید را کاهش داده و محصول را با قیمت کمتری نصیب مصرف کنندگان می‌سازد، همچنین گسترش بازار موجب افزایش تعداد تولیدکنندگان رقیب در سطح بازار می‌شود که از طریق مکانیسم رقابت، محصول باکیفیت‌تر و با قیمت کمتری را نصیب مصرف‌کننده می‌کند.

براساس همین توجیهات اقتصادی است که گسترش و توسعه بازارچه‌های مرزی ارزشمند و مفید تلقی می‌شود، این بازارچه‌ها با تسهیل مبادلات مرزی به گسترش بازار منطقه‌ای و کمرنگ شدن مرزها می‌انجامد و به سود اقتصاد کشورهای همسایه می‌باشد. تخصص‌یابی تولیدکنندگان کشورهای همسایه براساس قانون «مزیت نسبی» و اختصاص منابع هر کشور به تولید محصول دارای هزینه تولید پایین‌تر نیز یکی دیگر از کارکردها و منافع توسعه‌ای همراه با گسترش بازارچه‌های مرزی و بازار منطقه‌ای است.

■ کارکردهای رفاهی بازارچه‌های مرزی

مناطق مرزی کشورها به دلیل قرار داشتن در دورترین نقطه از مرکز و محرومترین در تقسیم بندی‌های سیاسی و عدم تعاملات آزاد با مناطق مجاور معمولاً توسعه نیافته‌ترین و عقب‌مانده‌ترین بخش‌های کشور هستند، در چنین شرایطی گسترش بازارچه‌های مرزی با اعطای امتیاز تجارت و مشارکت فعال مرزنشینان در مبادلات جهان، فرصت کسب درآمد و رونق کسب و کار را در اختیار ایشان قرار داده و می‌تواند به بهبود وضعیت رفاهی مناطق مرزی کمک کند.

■ کارکردهای امنیتی بازارچه‌های مرزی

یکی دیگر از معضلات مناطق مرزی رواج قاچاق و مبادلات غیرقانونی در مناطق مرزی است که معمولاً در پی تشدید ممنوعیت‌ها و موانع تجارت منطقه‌ای افزایش می‌یابد. گسترش بازارچه‌های مرزی از طریق تسهیل تجارت و ایجاد مسیری شفاف برای مبادلات تجاری به کاهش مخاطرات امنیتی منجر می‌شود، این مسأله از یک سو به دلیل کاهش تجارت غیرقانونی و مبادلات قاچاق و از سوی دیگر به دلیل کاهش نارضایتی مرزنشینان به دلیل از وضعیت اشتغال و وسایل کسب معیشت رخ می‌دهد.

■ محدودیت‌های بازارچه‌های مرزی

البته در عمل فعالیت بازارچه‌های مرزی با مخاطرات فراوان روبه رو بوده است، معافیت‌ها و امتیازاتی که به مرزنشینان اعطا می‌شود بعضا مورد استفاده گروه‌های سودجو قرار گرفته و به افزایش فساد و نیز نارضایتی مرزنشینان از سوءاستفاده‌ها منجر شده است. همچنین عدم شفافیت قوانین و مقررات تجاری و بی ثباتی آنها منجر به بی میلی تولیدکنندگان به سرمایه گذاری و افزایش ظرفیت‌های تولیدی برای نفوذ در بازار کشورهای همسایه شده و بازارچه‌های مرزی را از کارکردهای توسعه‌ای مورد انتظار دور می‌سازد. عدم فعال بودن برخی بازارچه‌های مرزی نیز به کانال دیگری برای بروز فساد منجر می‌شود.

■ بازارچه‌های مرزی استان خراسان رضوی

خراسان رضوی بدلیل هم مرز بودن با کشورهای افغانستان و ترکمنستان و قرار داشتن در مسیر ترانزیت کالا به آسیای میانه یکی از استان‌هایی است که اقدام به ایجاد و توسعه بازارچه‌های مرزی کرده است. فرصت‌های اقتصادی موجود در بازار کشورهای همسایه و ظرفیت‌های تجاری آنها گسترش بازارچه‌های مرزی را دارای مزیت می‌سازد. اقتصاد افغانستان در تولید محصولات کشاورزی، خشکبار و محصولات دامی دارای مزیت است؛ حال آنکه به انواع کالاهای صنعتی و نیمه صنعتی محتاج است و تولیدکنندگان کشور می‌توانند از این مزیت سود ببرند، همچنین اقتصاد مبتنی بر تولید گاز و پنبه ترکمنستان قدرت خرید بالایی به مصرف‌کنندگان این کشور می‌بخشد که قطعاً برای تولیدکنندگان و بازرگانان ایرانی جذاب است.

بازارچه‌های مرزی دوغارون، باجگیران و سنگان بازارچه‌های مرزی خراسان رضوی هستند. بازارچه مرزی باجگیران در سال ۱۳۷۵ در فاصله ۸۵ کیلومتری شهر قوچان و در مرز ترکمنستان تشکیل شده و فعال‌ترین بازارچه مرزی حال حاضر استان محسوب می‌شود. بازارچه‌های مرزی دوغارون و سنگان نیز در مرز افغانستان تشکیل شده‌اند که بازارچه مرزی دوغارون در سال ۱۳۷۲ در ۱۵ کیلومتری شهر تایباد و بازارچه مرزی سنگان در سال ۱۳۸۴ در ۹۰ کیلومتری شهر خواف تشکیل شده است. البته فعالیت بازارچه مرزی دوغارون از سال ۱۳۸۳ با محدودیت‌هایی روبه رو بوده است؛ برطبق آمارهای استانداری خراسان رضوی، بازارچه مرزی باجگیران به عنوان فعال‌ترین بازارچه مرزی استان در سال ۱۳۹۰ شاهد بیش از ۱۶ میلیون دلار و در هشت ماهه اول سال ۹۱ بیش از ۱۲ میلیون دلار مبادلات تجاری بوده است و همین مسأله حود اهمیت توجه به بازارچه‌های مرزی در اقتصاد استان خراسان رضوی را نشان می‌دهد. بنابراین ارتقاء وضعیت این بازارچه‌های مرزی و بهبود فعالیت‌های آنها یکی از راه‌هایی است که می‌تواند به توسعه خراسان رضوی سود رساند. در این زمینه دولت با بهبود محیط کسب و کار و افزایش شفافیت قوانین و خدمات اعطایی در مناطق مرزی، تسهیل فرایند خدمت رسانی و مهم‌تر از همه ایجاد فضایی باثبات و پیش بینی پذیر به گسترش بازارچه‌های مرزی سود رسانده و فرصت‌های اقتصادی نهفته در توسعه این بازارچه‌ها را نصیب اقتصاد خراسان رضوی می‌سازد.

***دانشجوی دکترای اقتصاد دانشگاه علامه طباطبائی**

نگاهی به وضعیت بازارچه‌های مرزی خراسان رضوی؛

آینده روشن مرزهای اقتصادی

ادامه از صفحه اول ... مرزنشینان، ایجاد اشتغال و رونق اقتصادی در راستای تشویق بومیان برای ماندگاری در مناطق مرزی اهمیت بسزایی دارد.

خراسان رضوی به دلیل همجواری با دو کشور ترکمنستان و افغانستان امکان ارزشمند استفاده از ظرفیت بازارچه‌های مرزی را دارد. در حال حاضر دو بازارچه مرزی «دوغارون» و «باجگیران» در حال فعالیت هستند که اولی در نقطه مرزی افغانستان و دومی در مرز ترکمنستان واقع شده است.

■ اهمیت سیاسی، امنیتی بازارچه‌های مرزی

دکتر مصطفی کریم‌زاده، عضو هیأت علمی دانشکده اقتصاد دانشگاه فردوسی مشهد معتقد است در خصوص بازارچه‌های مرزی تنها مباحث اقتصادی مطرح نیست، بلکه این بازارچه‌ها به لحاظ سیاسی و مرزی نیز اهمیت ویژه‌ای دارند. وی ادامه می‌دهد: در مناطق مرزی به دلیل دور بودن از پایتخت و کمبود امکانات احتمال مهاجرت بومیان این مناطق وجود دارد و خالی از سکنه شدن این مناطق مشکل‌آفرین خواهد شد.

کریم‌زاده با بیان اینکه احداث یک بازارچه مرزی باعث ایجاد اعتماد متقابل بین دو کشور همجوار می‌شود، تصریح می‌کند: با وجود این بازارچه‌ها هزینه‌های حمل و نقل در مبادلات اقتصادی به دلیل نزدیک بودن دو کشور به شدت کاهش می‌یابد که این امر در توسعه مبادلات اقتصادی، ایجاد اشتغال، افزایش تولید و درآمدزایی برای مرزنشینان بسیار موثر خواهد بود.

عضو هیأت علمی دانشکده اقتصاد دانشگاه فردوسی مشهد اظهار می‌کند: با وجود بازارچه‌های مرزی به دلیل اعتماد متقابلی که از طریق این بازارچه‌ها بین دو کشور هم‌مرز ایجاد می‌شود، نیازی به هزینه‌کرد دولت برای تامین امنیت در این مناطق نیست. وی اضافه می‌کند: از طرف دیگر اگر بحث بازارچه‌ها را از منظر مدیریت بازاریابی در نظر بگیریم، یکی از استراتژی‌های کشورها این است که نفوذ در بازارهای بین‌المللی را سرلوحه کار خود قرار دهند و ایجاد بازارچه‌های مرزی در راستای تحقق نفوذ در بازار هدف کشور همسایه موثر خواهد بود.

کریم‌زاده در پاسخ به سوالی در خصوص میزان موفقیت دو بازارچه مرزی خراسان رضوی می‌گوید: اگر بر اساس آمار و ارقام بخواهیم این دو بازارچه را با سایر بازارهای جهان و کشور از قبیل بازارچه‌های مرزی کردستان مقایسه کنیم، شاید با وضعیت ایده‌آل فاصله داریم؛ اما باید نگرش مثبتی به این بازارچه‌ها داشته باشیم و همین وضعیت را تقویت و تسهیلاتی ایجاد کنیم. برای مثال می‌توان به عدم‌کنندگان و واردکنندگان این مناطق یک اقتصادی، تسهیلات بانکی و ... ارائه کرد. وی تاکید می‌کند: باید با فراهم کردن انواع تسهیلات بانکی، ایجاد زیرساخت‌های مناسب و ... بتوان این بازارچه‌ها را تقویت کرد.

عضو هیأت علمی دانشکده اقتصاد دانشگاه فردوسی مشهد با اشاره به نقش بازارچه‌های مرزی در تامین امنیت و ثبات در منطقه، عنوان می‌کند: بهتر است هزینه‌ای که دولت برای ایجاد امنیت و ثبات در این مناطق خرج می‌کند، در اختیار تولیدکنندگان و صادرکنندگان قرار گیرد؛ همچنین این بازارچه‌های مرزی نقش بسیار موثری در پیشگیری از قاچاق کالا خواهند داشت.

کریم‌زاده در خصوص چشم‌انداز اینده بازارچه‌های مرزی باجگیران و دوغارون نگرش مثبتی دارد و می‌گوید: نسبت به این دو بازارچه مرزی موجود در استان نگاه مثبتی دارم و معتقدم استانداری و دولت باید بودجه خاصی را برای آن‌ها در نظر بگیرند تا شاهد گسترش آن‌ها باشیم. پیشنهاد من این است که این بازارچه‌ها را می‌توان یک گام جلوتر برد و به مناطق آزاد مرزی تبدیل کرد.

■ اخذ مصوبه ایجاد بازارچه جدید

مدیرکل دفتر هماهنگی امور اقتصادی و بین‌الملل استانداری، تعداد بازارچه‌های فعلی استان را دو بازارچه اعلام و اظهار می‌کند: مصوبه ایجاد بازارچه مرزی سنگان خواف را در مرز افغانستان داریم که درحال حاضر فعالیتی ندارد، زیرا طرف افغانی هنوز پای کار نیامده است، ایجاد این بازارچه در چهارمین اجلاس مشترک ایران و افغانستان مطرح و در خصوص کلیات آن به توافق نظر شده، اما هنوز عملیاتی نشده است؛ ما در حال پیگیری هستیم و امیدواریم در کمیسیون بعدی که در ایران برگزار خواهد شد، بتوانیم به نتیجه برسیم.

علی رسولیان هدف اصلی ایجاد بازارچه‌ها را کمک به مردم مرزنشین می‌داند و می‌گوید: بازارچه‌ها باید بتوانند مبادلات تجاری بین مردم مرزنشین دو کشور را فراهم کنند که به اعتقاد من در این امر بازارچه‌ها هر از نظر صادراتی که داشتند و هم از نظر ایجاد اشتغال برای مردم منطقه موفق بوده‌اند.

مدیرکل دفتر هماهنگی امور اقتصادی و بین‌الملل استانداری با بیان این که بیشتر صادرات بازارچه دوغارون محصولات کشاورزی، تره‌بار، آهن‌آلات، سیمان و ... است، خاطرنشان می‌کند: تقریبا به صورت میانگین حدود ۳۰۰ نفر در هر روز در این بازارچه مشغول فعالیت هستند. تدابیری اتخاذ کرده‌ایم تا در این بازارچه ماشین‌های سنگین کمتر مورد استفاده قرار گیرند تا از این طریق زمینه برای اشتغال افراد بیشتری فراهم شود.

رسولیان با اشاره به این که در بازارچه باجگیران به صورت متوسط روزانه حدود ۱۰۰ نفر فعالیت می‌کنند، می‌افزاید: عمده کالاهای صادراتی این بازارچه فرش، موکت، کفش، محصولات نساجی و ... است. وی در خصوص اهمیت این دو بازارچه مرزی استان می‌گوید: در دوغارون بیشتر محصولات کشاورزی صادر می‌شود. این محصولات سود اندکی دارند و از طرف دیگر هزینه‌های ترانزیت و هزینه‌هایی که افغانستان دریافت می‌کند، بسیار بالاست و عملا بدون بازارچه صادرات آن‌ها ممکن نیست، زیرا توجیه اقتصادی ندارد.

مدیرکل دفتر هماهنگی امور اقتصادی و بین‌الملل استانداری ادامه می‌دهد: برای صادرات فرش و موکت نیز عوارضی که ترکمن‌ها در گمرک اخذ می‌کنند، بسیار بالاست و اگر این بازارچه مرزی نباشد، عملا فرش و موکت از سبد صادراتی ما به ترکمنستان حذف می‌شود و باید در گمرک عوارض بالایی را بابت صادرات این محصولات بپردازیم.

■ صادرات ۴۴ میلیون دلاری بازارچه‌های استان

رسولیان میزان صادرات دو بازارچه مرزی استان را در ۱۰ ماهه نخست امسال حدود ۴۴ میلیون دلار اعلام می‌کند و می‌گوید: این رقم نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۷۵ میلیون دلار افزایش داشته است. وی اضافه می‌کند: باجگیران در ۱۰ ماهه نخست امسال، ۲۱ میلیون دلار و دوغارون ۲۳.۶ میلیون دلار صادرات داشته است. وی با بیان اینکه کشور ما در ۵۰ درصد برخی بازارچه‌ها موثر است، خاطرنشان می‌کند: رونق بازارچه‌ها به دو کشور بستگی دارد و ۵۰ درصد بالقوه‌اند به کشور مقابل مربوط است.

رسولیان تغییرات قوانین و مقررات کشورها را از موانع موجود در رونق بازارچه‌ها می‌داند و تصریح می‌کند: بی‌ثباتی در قوانین و مقررات کشورها بر عملکرد بازارچه‌های مرزی تأثیر منفی دارد.

عضو هیأت علمی دانشگاه فردوسی : با وجود بازارچه‌های مرزی به دلیل اعتماد متقابلی که از طریق این بازارچه‌ها بین دو کشور هم‌مرز ایجاد می‌شود، نیازی به هزینه‌کرد دولت برای تامین امنیت در این مناطق نیست.

مدیرکل دفتر هماهنگی امور اقتصادی استانداری : باجگیران در ۱۰ ماهه نخست امسال، ۲۱ میلیون دلار صادرات داشته است

مدیرکل دفتر هماهنگی امور اقتصادی و بین‌الملل استانداری مشکل دیگر بازارچه‌های مرزی را نبود تسهیلاتی برای واردات اعلام می‌کند و می‌گوید: بازارچه‌ها به‌صورت عمده واردات ندارد، نمی‌توانیم انتظار داشته باشیم در بازارچه‌ها فقط صادرات داشته باشیم، اما کشور مقابل فقط واردات داشته باشد. وی ادامه می‌دهد: بازارچه‌های مرزی مکانی است که کشور مقابل هم باید در آن فعالیت کند و منابع باید دو طرفه باشد. اگر تسهیلات مشخصی را به کشور مقابل ندهیم و نظر آن‌ها را تأمین نکنیم، بدون شک آن‌ها هم موانعی را برای صادرات کالاهای ما ایجاد می‌کنند، بنابراین باید در صادرات، منافع دو طرف را در نظر بگیریم.

رسولیان با اعتقاد بر اینکه در سطح کشور برای هر بازارچه باید در توافق با کشور مقابل دستورالعمل مشخصی وجود داشته باشد، عنوان می‌کند: در کشور ما متاسفانه دستورالعمل واحدی برای تمام بازارچه‌های مرزی وجود دارد؛ اما بنده معتقدم نباید این‌گونه باشد، زیرا دستورالعمل واحد، ممنوعیت‌ها و محدودیت‌هایی را برای فعالیت بازارچه‌ها ایجاد می‌کند. وی به این نکته نیز اشاره می‌کند که پیشنهاداتی برای افزایش تعداد بازارچه‌های مرزی سطح استان در کلات، صالح‌آباد و ... وجود دارد؛ اما ابتدا باید کشور مقابل موافقت کند و سپس ایجاد این بازارچه‌ها به تأیید دولت ما برسد که این امر روند زمان‌بری است و در صورت تأیید دولت آمادگی افزایش تعداد بازارچه‌های استان را داریم.

اظهارات مسئولان استانی و اما و اگرهایی که در خصوص صادرات از بازارچه‌های مرزی استان ایجاد اشتغال آن‌ها اعلام می‌شود، حکایت از حرکت روبه‌جلو و چشم‌انداز روشن و امیدبخش این بازارچه‌ها دارد، اما این حرکت انتظار می‌رود مسئولان خراسان رضوی بیش از پیش در جهت رفع مشکلات و رونق روزافزون بازارچه‌های مرزی استان گام بردارند تا چه بسا این بازارچه‌ها را بتوان به مناطق آزاد مرزی تبدیل کرد، اقدامی که شاید دشوار و زمان‌بر باشد؛ اما غیرممکن نیست.

■ فعالیت دوباره، اما یک‌طرفه بازارچه دوغارون

بازارچه دوغارون در معبر رسمی بین دو کشور ایران و افغانستان و در ۱۵ کیلومتری شهر تایباد واقع شده است و تا شهر هرات افغانستان ۱۳۵ کیلومتر فاصله دارد.

به سراغ فرماندار شهرستان تایباد می رویم تا وضعیت فعلی بازارچه را از او جویا شویم. محمدعارف عارفی به گذشته‌ها به چندان دور اشاره می کند و معتقد است بازارچه دوغارون تا سال ۱۳۸۵ یکی از فعال‌ترین بازارچه‌های مرزی کشور بود و در آن سال رتبه اول بازارچه‌های مرزی را از آن خود کرد؛ اما کشور افغانستان در سال ۸۵ به دلیل فشار نیروهای خارجی و به ویژه آمریکایی، بازارچه را تعطیل کرد.

فرماندار تایباد به این نکته نیز اشاره می‌کند که تعطیلی بازارچه دوغارون تا سال ۹۲ ادامه داشت و حتی در این سال، دولت نام آن را از فهرست بازارچه‌های مرزی حذف کرد. وی ادامه می‌دهد: با پیگیری‌های انجام شده، هیأت دولت فعالیت مجدد این بازارچه را تصویب کرد و از اوایل سال ۹۳ فعالیت خود را به صورت یک طرفه از سر گرفتیم و از ابتدای سال تنها به افغانستان صادرات داشته‌ایم.

فرماندار تایباد :برای فعالیت دوطرفه این بازارچه مذاکرات بسیاری با طرف افغانستانی انجام شده و وعده‌های زیادی نیز داده‌اند؛ اما مشکل افغانستان این است که به دلیل وجود نیروهای خارجی، خودشان تصمیم‌گیرنده نهایی نیستند.

عارفی با بیان اینکه بازارچه دوغارون در سال جاری رونق تقریبا خوبی گرفته و در ۱۰ ماهه نخست سال حدود ۲۰ میلیون دلار صادرات داشته است، خاطرنشان می‌کند: برای فعالیت دوطرفه این بازارچه مذاکرات بسیاری با طرف افغانستانی انجام شده و وعده‌های زیادی نیز داده‌اند؛ اما مشکل افغانستان این است که به دلیل وجود نیروهای خارجی، خودشان تصمیم‌گیرنده نهایی نیستند.

فرماندار تایباد تصریح می‌کند: افغانستان تمایل بسیاری برای فعال شدن بازارچه دوغارون دارد، اگرچه که افغان‌ها کالای زیادی برای صادرات به ایران ندارند، با این حال برای صادر کردن خشکبار و محصولات کشاورزی خود به ایران راغب هستند.

عارفی با تاکید بر این که هر مرز فعالی در رونق اقتصادی منطقه تاثیر بسیاری خواهد داشت، اظهار می‌کند: اگر بتوانیم بازارچه را به صورت مطلوبی فعال کنیم، برای حدود ۴۰۰۰ نفر ایجاد شغل خواهد شد. وی با اشاره به اینکه در حال حاضر این بازارچه در حال رونق گرفتن است، می‌گوید: پیش‌بینی می‌کنم اوایل سال آینده ظرفیت صادرات ما از این بازارچه حداقل سه برابر شود.

■ معافیت گمرکی ۶ قلم کالا در باجگیران

باجگیران تقاضا صفر مرزی بین ایران و ترکمنستان است که ۸۴ کیلومتر تا قوچان و ۳۲ کیلومتر تا عشق‌آباد ترکمنستان فاصله دارد.

فرماندار قوچان در خصوص وضعیت فعلی بازارچه باجگیران به معافیت گمرکی شش قلم کالا از قبیل روفرشی، بازچه‌های جین و متقال، پتوهای یک نفره، روتختی و ... از حدود شش ماه قبل اشاره می‌کند و می‌گوید: این مسأله باعث شد حدود ۲۵۰ نفر به صورت مستقیم در محل غرفه‌ها و بازارچه‌ها مشغول به‌کار شوند که این حرکت ایجاد اشتغال و بازگشت دوباره رونق را به بازارچه به ارمغان آورد. وی خاطرنشان می‌کند: روزانه حدود ۳۰۰ نفر از اتباع ترکمنستان وارد بازارچه مرزی باجگیران می‌شوند و بیشترین محصولی که خریداری می‌کنند، شامل قالی، موکت، پلاستیک‌جات و مواد غذایی است.

علیرضا قامتی میزان صادرات بازارچه مرزی باجگیران را در ۱۰ ماهه نخست امسال حدود ۲۱ میلیون دلار اعلام می‌کند و می‌افزاید: واردات ما از این بازارچه در همین مدت زمان حدود ۵۰ هزار دلار بوده است. وی با بیان این که رونق بازارچه باجگیران و افزایش مبادلات و صادرات و واردات به کشور ترکمنستان نیز بستگی دارد، اظهار می‌کند: آنچه باعث افت بازارچه شده بحث وجود اجناس چینی در ترکمنستان است که مورد انتظار ما نیست.

فرماندار قوچان محدودیت‌های ترکمنستان برای ترانزیت را از دغدغه‌های رونق این بازارچه می‌داند و می گوید: ترکمنستان قول داده بود که تا آبان ماه این محدودیت ترانزیت برطرف شود، اما متاسفانه تاکنون این اتفاق نیفتاده است و ما حداکثر می‌توانیم روزانه از ۱۰ دستگاه کامیون با محدودیت تَناژ برای مبادله کالا از این مرز استفاده کنیم. وی با بیان این که نشست‌هایی را در سطح وزارت امور خارجه برای رفع این مشکلات برگزار کرده‌ایم، یادآور می‌شود: ترکمنستان سیاست‌های خاص خود را دارد و در این سیاست‌ها برخی مرزها را بیشتر سیاسی تعریف کرده که در این مرزها تردد اتباع سیاسی مدظرشان است.

قامتی با اشاره به این که باجگیران به لحاظ جغرافیایی با پایتخت ترکمنستان حدود ۳۰ کیلومتر فاصله دارد، تصریح می‌کند: این کشور مباحث خاص امنیتی خود را برای این مرز دارد، اما بر اساس آنچه از قبل برنامه‌ریزی شده بود، باید با بهره‌برداری از کنارگذری در جنوب‌شرقی شهر عشق‌آباد، محدودیت‌های ترانزیتی به حالت اولیه خود برگردد، اما هنوز این امر محقق نشده است؛ این پروژه پیشرفت خوبی داشته و اقدامات راهداری آن در حدفاصل ترکمنستان تا باجگیران هم انجام شده است.

فرماندار قوچان در باره راهکارهای رونق بیشتر اقتصادی در بازارچه باجگیران می‌گوید: طبیعت بازارچه‌ها در مناطق مختلف از سیاست‌های کلی کشور تبعیت می‌کند؛ جاذبه‌های خوبی را در منطقه باجگیران داریم و باید در زمینه جذب توریست در این منطقه فعالیت کنیم. وی با اشاره به این که بسیاری از اتباع ترکمن برای انجام امور پزشکی خود به مشهد مراجعه می‌کنند، اظهار می‌کند: اگر بتوانیم بیمارستان مناسبی در قوچان داشته باشیم و خدمات پزشکی بهتری ارائه کنیم، طبیعتا استقبال خوبی از آن خواهد شد و اگر به این مسائل در سطح ملی توجه شود، بازارچه مرزی باجگیران رونق بسیاری خواهد داشت.

قامتی :روزانه حدود ۳۰۰ نفر از اتباع ترکمنستان وارد بازارچه مرزی باجگیران می‌شوند و بیشترین محصولی که خریداری می‌کنند، شامل قالی، موکت، پلاستیک‌جات و مواد غذایی است.

■ دسترسی دشوار مرزنشینان به امکانات

یک کارشناس اقتصادی با اشاره به تفاوت‌های مرزی با دیگر نقاط کشور اظهار می‌کند: یکی از این تفاوت‌های مهم عدم‌امکان ارتباط ۳۶۰ درجه با سایر نقاط کشور است؛ تفاوت مهم دیگر طولانی بودن شعاع ارتباطی با مناطق داخلی و مرکزی است و همین امر موجب می‌شود مرزنشینان دسترسی دشوارتری به امکانات کشور داشته باشند؛ طبعا مقرون‌به‌صرفه نخواهد بود که تمام امکانات زیربنایی و رفاهی، نقطه به نقطه در سراسر کشور ایجاد و مستقر شوند.

کوروش بهشتی ادامه می‌دهد: از طرف دیگر مناطق مرزی از مزیت امکان ارتباط با کشور همسایه برخوردار هستند. کشورهای مختلف جهان برای غلبه بر این محدودیت‌ها، تدابیر و اقدامات خاصی را میذول کرده‌اند، با این حال تفاوت در دیدگاه کلی کشورها به تجارت مرزی، سیاست آن‌ها را هم متحول کرده است.

بهشتی تصریح می‌کند: در اروپا، ترکم جمعیت بالا، همگنی نسبی فرهنگی و اقتصادی، کوچک بودن کشور و ... باعث ایجاد پیمان‌هایی مانند ماستریخت و شنگن شده است، لذا در اتحادیه اروپا صحبت کردن از اتحادهای مرزی بی‌معناست؛ در چین به تجارت مرزی با دید شدیدا تهاجمی و مثبت نگریسته شده است. بازارچه‌های مشترک مرزی چین با روسیه، تایوان و کامبوج تقریبا مشابه یک منطقه ویژه اقتصادی مشترک مرزی است تا بازارچه مشترک مرزی.

این کارشناس اقتصادی با بیان این که در مرز کشور آمریکا و کانادا مبادلات مرزی به نحوی بسیار گسترده پیش‌بینی شده است، خاطرنشان می‌کند: در این کشورها مدیریت بازارچه‌ها از طریق یک سیستم تجارت الکترونیک پشتیبانی می‌شود و شامل طیف وسیعی از فعالیت‌های اقتصادی اعم از گردشگری درمانی و ... است و در واقع کل نوار مرزی دو کشور به صورت یک نوار مشترک مرزی دیده شده است. این اقدام در راستای غلبه بر شرایط سخت زمستان‌های این منطقه و بهره‌برداری تکمیلی از زیرساخت‌های دو کشور برای غلبه بر سختی‌های طبیعی منطقه است.

■ لزوم تامین زیرساخت‌های اقتصادی دو کشور

بهشتی با اشاره به اینکه در حالت کلی تجارت مرزی موفق نیازمند یک اجماع مشترک در تولیدات، تجارت و زیرساخت‌های اقتصادی دو طرف است، در خصوص بازارچه مرزی باجگیران عنوان می‌کند: درباره این بازارچه چند نکته وجود دارد که برخی مواقع نقطه قوت آن است، اما نه اساسا برای مرزنشینان و در بسیاری از مواقع نیز نقطه ضعف این بازارچه محسوب می‌شود. اول این که این بازارچه در محاوره گمرک رسمی قرار دارد.

این کارشناس اقتصادی می‌گوید: زمانی‌که بازارچه مرزی در مجاورت گمرک رسمی وجود دارد تنها تخفیف‌ها و معافیت‌های مالیاتی و گمرکی در نظر گرفته شده برای آن جذاب است و نه سایر تسهیلات و دسترسی‌های مرزنشینان و این نکته منفی اغلب بازارچه‌های مرزی کشور به صادرات از این بازارچه‌ها هستیم. درصورتی‌که الزاما هدف از تشکیل بازارچه‌های مرزی افزایش درآمدهای ارزی نبوده، اما اکنون این وجه غالب شده است.

بهشتی: زمانی‌که بازارچه مرزی در مجاورت گمرک رسمی وجود دارد تنها تخفیف‌ها و معافیت‌های مالیاتی و گمرکی در نظر گرفته شده برای آن جذاب است و نه سایر تسهیلات و دسترسی‌های مرزنشینان و این نکته منفی اغلب بازارچه‌های مرزی کشور است

■ لزوم تغییر رویکرد در مبادلات مرزی

بهشتی بازارچه‌ها را فقط یکی از ابزارهای مبادلات مرزی می‌داند و معتقد است مبادلات مرزی در کشور، نیاز به تغییر رویکرد و راهبرد دارد و این تغییر باید در مقررات، ساختار و سازماندهی رخ دهد و مردم هم به لزوم این تغییر باور داشته باشند و به توافق نهایی دست یابند. وی تصریح می‌کند: در حال حاضر در بسیاری از نقاط کشور به ویژه نواحی برخوردار که صنعت توسعه‌یافته دارند، مبادلات مرزی را مزاحم تلقی می‌کنند.

این کارشناس اقتصادی تاکید می‌کند: هنوز باید تحقیقات گسترده ای برای انجام یک مدیریت کارآمد مرز و مناطق مرزی، توسعه تجارت رسمی، توسعه اقتصادی در آن مناطق و مقابله با پدیده‌های شومی چون توریست و قاچاق صورت پذیرد.

■ انحراف از اهداف بازارچه‌ها

یک کارشناس ارشد توسعه ارزیابی چندان مثبتی از وضعیت کنونی بازارچه‌های مرزی در رونق اقتصادی، ایجاد اشتغال و بهبود وضعیت معیشتی، بر لزوم فعال شدن هر چه بیشتر بازارچه‌های مرزی استان تاکید می‌کند و می‌گوید: برای این بازارچه‌ها اهدافی از قبیل ایجاد رونق اقتصادی، تامین نیازهای مرزنشینان، کاهش قاچاق کالا، رونق بخشیدن به اقتصاد منطقه تعریف شده است.

مهدی تابه‌در، بازارچه باجگیران را در حال حاضر تنها بازارچه فعال استان می‌داند و در خصوص دلایل فعال نبودن یا رونق اندک بازارچه‌های مرزی استان اظهار می‌کند: معتقدم، نتوانسته‌ایم از پتانسیل‌های این بازارچه‌ها استفاده کنیم و از اهدافی که برای این بازارچه‌ها تعریف شده است، انحراف داشته‌ایم. وی با بیان اینکه برای تحقق اهداف تعریف شده برای بازارچه‌ها تلاش چندانی نکرده‌ایم، می‌افزاید: صرفا تنها دلخوش خواهیم بود به کمترین مقدار ممکن نزدیک شده است.

پسته را آنقدر فلفای و غیرلموئی در کشتی و غیرفراوری شده و یا در بسته‌بندی‌های بی‌کیفیت و بی‌روح صادر کردیم که آمریکا امروز جای ما را در بازار پسته چقن بر کرده است.

آنقدر در بازاریابی جهانی فرش و صنایع وابسته و کاهش هزینه‌های تولید آن به عمل کردیم که چین و هند و پاکستان قسمت عمده بازار مربوطه را در جهان از ما گرفته و به خود اختصاص دادند؛ آنقدر به صنایع و هدایای دستی‌مان بی‌مهری کردیم که امروز در میدان نقش‌جهان اصفهان باید کپی‌های چینی صنایع‌دستی ایرانی را خریداری کنیم.

اوضاع گردشگری خارجی هم با این شرایط و کمبود هتل‌های استاندارد و از بین رفتن طبیعت و آثار باستانی‌مان که اظهر من الشمس است.

حال تصور کنید چقدر سخت و حتی بعید می‌نماید در بازار امروز دنیا، کسب مجدد جایگاه‌های صادراتی و فروش پیشین البته کارها و تلاش‌هایی در این جهت صورت گرفته، اما اصلا کافی نیست.

شاید دست یافتن به رونق پیشین غیرممکن نباشد، اما اراده‌ای سترگ می‌خواهد و گاو نر و مرد کهن...

دریچه

مزیت‌های مطلق از دست رفته

سعید نصیری عنبران

معمولا هر کشوری به لحاظ سمبلیک، کدهای شناسایی اقتصادی و جایگاه بین‌المللی صادرات محصولاتش دارای شرایطی است که از آن به عنوان مزیت اقتصادی یاد می‌کنند.

مثلا پوشاک، صنعت گردشگری و غذای ترکیه مزیت این کشور محسوب می‌شوند. مواردی که که بدان شهره است و تقریبا مختص خود آن کشور و بعشدت سودآور است. چوب، سلاح، گندم و گاز روسیه، نقاط خاص گردشگری در فرانسه، ایتالیا، اسپانیا و ...

پرورش گوسفند در نیوزلند، مود و چوب برزیل، دانشگاه‌ها و صنایع‌الکترونیک و نظامی آمریکا و انگلیس، صادرات مهندسی آلمان، میوه‌های تولیدی شرق اروپا، معادن زغال‌سنگ مولسونتان، جیاوجنتن کنید، اورست، نپال و دهها مورد دیگر که کشورهای مختلف جهان از این مزیت‌های مطلقا یا نسبتا اختصاصی برای رشد اقتصادی، کارآفرینی و کسب جایگاه و اعتبار بین‌المللی برای خود استفاده می‌کنند و به آن شهره‌اند و قسمت اعظم صادرات و در آمد این کشورها از محل فروش چنین کالاهایی تام

بازتاب

بهره برداری از ٦١ پروژه و تجهیزات حمل و نقل شهری در مشهد

ایرنا – ۶۱ پروژه و تجهیزات حمل و نقل و ترافیک شهری با اعتباری معادل ۸۴،۵ میلیارد ریال در دهه فجر در مشهد به بهره برداری رسید.

معاون حمل و نقل و ترافیک شهرداری مشهد در مراسم مربوط به افتتاح این پروژه ها گفت: توقفگاه های مکانیزه دانش و امامت با ظرفیت ۷۰ دستگاه خودرو با هزینه ۲۷ میلیارد ریال و۱۰ پل عابر پیاده نیز با هزینه ۱۵ میلیارد ریال از جمله این طرح هاست.

هوشنگ غلامزاده افزود: خرید و نصب تجهیزات ترافیکی با هزینه ۴۲ میلیارد و ۵۰۰ میلیون ریال، خرید و نصب ۱۵ دوربین نظارت تصویری با هزینه ۱۰ میلیارد ریال و خرید و نصب هفت دوربین ثبت تخلفات با هزینه ۱۰ میلیارد ریال از دیگر طرح هایی است که مورد بهره برداری قرار گرفتند.

غلامزاده با اشاره به بهره برداری از طرح تجهیز ۲۰ تقاطع به سیستم هوشمند فرماندهی اظهار کرد: هم اکنون ۸۰ درصد معابر زیرپوشش دوربین های تصویری قرار دارند.

عضو مجمع نمایندگان خراسان رضوی مطرح کرد:

آزادسازی و واگذاری سهام عدالت؛ چالشی در دولت و مجلس

فارس– عضو مجمع نمایندگان خراسان رضوی گفت: از مباحثی که برخی از دولتی‌ها و نمایندگان مجلس با آن مخالفت دارند مسأله واگذاری سهام عدالت است که معتقدند اگر این سهام در شرایط فعلی واگذار شود ممکن است بازار سرمایه را دچار تزلزل کند.

رمضانعلی سبحانی فر با بیان اینکه مسأله سهام عدالت از موضوعاتی است که در دولت گذشته مطرح شده است، اظهار کرد: این سهام در قالب شرکت‌های تعاونی و یا شرکت‌های سرمایه‌گذار این سهام با نظارت دولت و مدیریت شرکت‌های سرمایه‌گذار به مردم واگذار شده است.

نماینده مردم سبزوار در مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه قرار بود این سهام از محل سود آن بازپرداخت و پس از آن به مردم واگذار شود، تصریح کرد: یکی از بحث‌هایی که در این زمینه مطرح شده این است که آن بخش از سهامی که باز پرداخت شده، به همان میزان از سهام آزادسازی و مدیریت آن به عهده خود افراد واگذار شود و بخشی از سهام که هنوز بازپرداخت نشده در اختیار دولت بماند.

اختصاص ۱۰ میلیارد تومان تسهیلات به بانوان تولیدکننده کشور

مهر– مشاور وزیر کشور در امور زنان و خانواده گفت: به زودی مبلغ ۱۰میلیارد تومان تسهیلات کم بهره به ۸۵۰ تا ۹۰۰ بانوی تولیدکننده در کشور اختصاص خواهد یافت.

فهیمه فرهمندپور اظهار کرد: اختصاص این تسهیلات بانکی برای بانوان تولید کننده در واقع نوعی سپاسگزاری و قدردانی از زحمات جهادگونه آنان در ایجاد و رشد اقتصادی در کشور است.

مشاور وزیر در امور زنان و خانواده در ارتباط با هدف نمایشگاه منطقه‌ای نقش‌آفرینی زنان در توسعه پایدار با تاکید بر اقتصاد مقاومتی عنوان کرد: این نمایشگاه به منظور تمرین یک فعالیت گروهی توسط ۳۱دستگاه مختلف دولتی در شش منطقه کشور و به میزبانی شش استان کرمانشاه، البرز، فارس، اصفهان، گیلان و خراسان رضوی با حضور بیش از یک هزار غرفه دار برگزار شده است.

فرهمند پور گفت: بیشترین غرفه های این دوره از نمایشگاه های منطقه ای در استان البرز با ۲۳۵ غرفه و کمترین آن در استان گیلان با ۵۰ غرفه بود.

رئیس کانون کارآفرینان برتر خراسان رضوی:

تعیین تکلیف اصل ٤٤ در گرو تقویت بخش خصوصی است

ایسنا– رئیس کانون کار آفرینان برتر خراسان رضوی گفت: برنامه‌ریزی و تقویت بخش خصوصی می‌تواند اصل ۴۴ را از بلاتکلیفی نجات دهد.

حسین قنبری بیان کرد : اصل ۴۴ یکی از اقدامات خوب ۱۰ سال اخیر بود که متاسفانه در اجرا با مشکل مواجه شده است. متاسفانه در شرایط فعلی این اصل مورد بی‌مهری قرار گرفته و تنها راه حل آن منسجم شدن بخش خصوصی با دیگر تشکل‌ها به ویژه کانون کارآفرینان و خانه صنعت، معدن و تجارت است.

رئیس کانون کارآفرینان برتر خراسان رضوی تلاش های اتاق بازرگانی را در رسیدن به اهداف و رسالت خود به عنوان پارلمان بخش خصوصی متنوع دانست و افزود: اتاق باید در برنامه‌های آینده خود جهت حل مشکلات اقتصادی موثرتر عمل کند و در تعامل با دولت، مجلس و قوه قضاییه محیط کسب و کار را بهبود بخشد.

قنبری با اشاره به برگزاری انتخابات اتاق بازرگانی در اسفند ماه، گفت: با توجه به جایگاه مهمی که اتاق بازرگانی در بخش خصوصی و به طور کلی عرصه اقتصاد دارد نامزد شدن افراد بیشتر با توانایی‌های متفاوت، باعث بهبود عملکرد آن می‌شود.

بررسی تاثیر حضور مهاجران افغانستانی در جغرافیای خراسان رضوی:

تاثیر مهاجرت بر اقتصاد

سلطانی: کارگران ایرانی حاضر به انجام هر کاری که مهاجران افغانی انجام می‌دهند، نبوده و در نتیجه کارفرمایان تمایل زیادی به جذب کارگران افغانی داشتند.

دنیای اقتصاد، داود حاجیان پیروز، زهرا صفدری– مهاجرت از دیرباز به عنوان یک عامل مؤثر بر حجم نیروی کار، توزیع نیروی کار بر حسب مهارت، آموزش، تخصص و اشتغال، فرصت‌های شغلی، پس‌انداز، سرمایه‌گذاری و تولید بوده است.

مهاجرت عبارت است از جابه‌جایی مردم از مکانی به مکانی دیگر برای کار یا زندگی. مردم معمولاً به دلیل دور شدن از شرایط یا عوامل نامساعدی مانند فقر، کمبود غذا، بلایای طبیعی، جنگ، بیکاری و کمبود امنیت مهاجرت می‌کنند. دلیل دیگر می‌تواند شرایط و عوامل مساعد جذب‌کننده مانند امکانات بهداشتی بیشتر، آموزش بهتر، درآمد بیشتر و مسکن بهتر در مقصد مهاجرت باشد. فرآیند مهاجرت موضوع پیچیده‌ای است که نه تنها حجم و رشد جمعیت یک جامعه را تحت‌تأثیر قرار می‌دهد، بلکه تغییرات قابل‌ملاحظه‌ای را در ساخت و توزیع جمعیت ایجاد می‌کند.

مهاجرت همچنین عاملی است که پیامدهای اجتماعی و روان‌شناختی بر مبدأ و مقصد مهاجرت داشته و یک پدیده خالص اجتماعی-اقتصادی است که مجموعه پیچیده‌ای از عوامل اجتماعی، روان شناختی، اقتصادی و سیاسی را شامل می‌شود. مهاجرت همواره یک جز مهم شهرنشینی، توسعه اقتصادی، تغییرات اجتماعی و سازمان سیاسی بوده و به تغییر پایگاه، شغل و موقعیت مکانی فرد نیز مرتبط است.

موضوع مهاجرت برای استان خراسان نسبت به سایر استان‌های کشور اهمیت خاصی دارد. عمده مهاجران خارجی استان را افراد تبعه کشور افغانستان تشکیل می‌دهند که به ویژه پس از انقلاب و با حمله شوروی سابق به این کشور به خراسان مهاجرت کردند. مشهد شهری است که در این مدت نقش یک پدرخوانده دلسوز و مهربان را برای افغانستانی ها ایفا کرده و به پناهگاهی امن برای مهاجران افغان تبدیل شده است که بتوانند به دور از جنگ و خشونت ذاتی کشورشان در آرامش زندگی کنند. بر اساس آمار سازمان ملل در سال ۲۰۱۰، از زمان تجاوز شوروی به افغانستان بیش از شش میلیون افغان از طریق مرزها به‌صورت رسمی و غیررسمی به ایران و پاکستان مهاجرت کرده‌اند. مهاجران مجرد افغان عمدتا در استان‌های تهران، اصفهان، فارس، سیستان‌وبلوچستان، قم، کرمان و خراسان زندگی می‌کنند. البته در خصوص استان خراسان باید گفت که شهر مشهد در این استان به لحاظ تعداد خانوارهای مهاجر، مقام دوم را در کشور به خود اختصاص داده است. بر اساس گفته‌های مدیرکل اتباع و مهاجران خارجی استانداری خراسان رضوی، ۹۵ درصد مهاجران استان در مشهد و در مناطق گلشهر، قلعه ساختمان و طلاب ساکن هستند که تعداد آن‌ها به بیش از ۱۵۰ هزار نفر می‌رسد.

■ نیروهای موثر بر مهاجرت

بر اساس نظریات علمی مانند نظریه مهاجرت «لی» سه عامل اصلی در پدیده مهاجرت نقش دارند.؛ نخست نیروهای دافعه در مبدأ (pushing forces)، یعنی عواملی که سبب می‌شوند فردی مکان زندگی خود را ترک کند یا عواملی که فرد را از مکان و شرایط زندگی خود ناراضی می‌سازد. از جمله مهم‌ترین عوامل دافعه که سبب مهاجرت افغان‌ها به خراسان شده است، می‌توان به وجود جنگ در افغانستان، وضعیت نامطلوب اقتصادی و مالی، نبود فرصت‌های شغلی و سرپناه، خدمات رفاهی، اجتماعی و تحصیلی نامناسب اشاره کرد. دوم نیروهای جاذبه در مقصد (pulling forces)، یعنی عواملی که سبب می‌شود فرد به سوی مکان دیگر جذب شود. عوامل جاذبه در استان شامل وجود امنیت، فرصت‌های شغلی، مشترکات دینی و زبانی و رسوم می‌شود. سوم عوامل مداخله کننده در جه دوم، یعنی نزدیکی مرزهای جغرافیایی کشور مبدأ به مقصد.

پورموسی : اداره کار هر سه ماه در ازای دریافت مبلغی، به کارگران خارجی مجوز اشتغال می‌دهد و آن‌ها را ساماندهی می‌کند تا برای کار منع قانونی نداشته باشند که باید جلوی این کار هم گرفته شود.

■ پیامدهای مهاجرت بر اقتصاد

مهاجرت به خودی خود آثار اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی متعددی در کشورهای مهاجرت‌فرست و مهاجرت‌پذیر دارد. پیامدهای مثبت مهاجرت در کشورهای مهاجرت‌پذیر شامل: ۱- تأمین نیروی کار بدون صرف هزینه‌های تربیت نیروی انسانی و ۲- استفاده از مهاجران برای کارهای سخت است. اما پیامدهای منفی مهاجرت در کشورهای مهاجرت‌پذیر بیشتر از پیامدهای مثبت است.

از مهم‌ترین آثار منفی مهاجرت می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

۱- افزایش جمعیت؛

۲- کم شدن دستمزد کارگران محلی؛

۳- اشاعه بیماری‌هایی که ممکن است مهاجران به آن‌ها مبتلا باشند؛

۴- روبه‌رو شدن با دشواری‌هایی در محل جدید از قبیل پذیرفته‌نشدن در ان جامعه، ندانستن زبان مکالمه و نگارش، تطبیق‌ناپذیری با محیط جدید، بروز رفتارهای ضداجتماعی، مغایرت آموزش‌های جدید با آموزش‌های سنتی خانواده، تخطی از قانون و افزایش مشکلات و بیماری‌های روانی.

از نظر اجتماعی مهاجرت به نوعی سبب کثرت گرایی در جامعه و استقرار نهادهای لازم برای حفظ حقوق بشر می شود، پیش‌داوری‌های موجود درباره ارتکاب بیشتر مهاجران به رفتارهای بزهکارانه را از بین می‌برد و افراطی گری های ملی گرایی را تعدیل می کند و به نوعی به اشتراک همگانی در زندگی اجتماعی منجر می‌شود.

■ حضور کارگران افغانی تاثیر زیادی بر اشتغال ایران ندارد

معاون مدیرکل سابق امور اتباع و مهاجران خراسان درباره تاثیر حضور افاغنه بر بازارکار ایران به «دنیای اقتصاد» می‌گوید: نقطه آغاز مهاجرت مردم از افغانستان به سوی ایران از سال ۱۳۵۸ و با اشغالگری شوروی سابق در افغانستان بود. حدود یک میلیون کشته و پنج میلیون مهاجر به دو کشور ایران و پاکستان از نتایج جنگ شوروی سابق با افغانستان بود و آمار مهاجران این جنگ، دو پنجم کل مهاجران و پناهندگان دنیا را شامل می‌شود که فقط وارد

ایران و پاکستان شدند.

فرامرز سلطانی از جنگ داخلی، اقتصاد نابسامان، خشکسالی‌های پیاپی و نبود امکانات کافی برای زندگی به عنوان برخی دیگر از عوامل اصلی مهاجرت مردم افغانستان نام برده و می‌افزاید: حدود سه و نیم میلیون مهاجر افغانی در آن دوره وارد ایران شدند که حدود ۱۰ درصد از آن‌ها در اردوگاه‌های طبیعی یا اردوگاه‌های زیرپوشش کمیساریای عالی پناهندگان سازمان ملل در استان‌های خراسان و سیستان و بلوچستان سکونت کرده و مابقی هم در سایر شهرها ساکن شدند.

سلطانی با اعتقاد بر اینکه حضور کارگران افغانی تاثیر زیادی بر اشتغال کشور ما نداشته است، می‌گوید: یکی از دلایل این امر این است که مهاجران افغانی برای تردد و رفتن به سر کار در کشور ما، نیاز به مجوز، برگ تردد و اجازه دولت دارند؛ اما ایرانی‌ها برای رفتن به سرکار به این مجوز نیازی ندارند و این نشان‌دهنده محدودیت افاغنه برای کار در کشور ماست، زیرا اگر آن‌ها در یک نقطه کشور مانع اشتغال کارگران ایرانی می‌شدند، در سایر شهرها اینگونه نبود و کارگران ما می‌توانستند به راحتی کار پیدا کنند.

معاون مدیرکل سابق امور اتباع و مهاجران خراسان خاطرنشان می‌کند: دلیل دیگر این موضوع، نوع و جنس کاری است که کارگران افغانی در ایران انجام می‌دهند، زیرا کارگران ایرانی حاضر به انجام هر کاری که مهاجران افغانی انجام می‌دهند، نبوده و در نتیجه کارفرمایان تمایل زیادی به جذب کارگران افغانی داشتند و برای ماندگار کردن، جذب و استفاده از آن‌ها تلاش می‌کردند و بین کارگران ایرانی و افغان، ترجیح به استفاده از افاغنه داشتند.

سلطانی ادامه می‌دهد: در میدان رقابت کاری، بسیاری از ایرانی‌ها حاضر نیستند کاری که کارگران افغانی انجام می‌دهند را بر عهده گیرند. حتی در پیمانکاری‌های دولتی مثل شرکت گاز که کارهای بسیار سختی دارد کارگران ایرانی حاضر به انجام کار نیستند و کارها توسط مهاجران افغانی انجام می‌شود. از طرفی با توجه به اینکه کارگران افغانی کارگران ساده، غیر ماهر و ارزانی هستند، کارفرمایان ایرانی برای ماندن آن‌ها تلاش می‌کنند و این تلاش می‌تواند در مجرای شناسنامه‌دارشدن و قانونی‌شدن اشتغال آن‌ها باشد.

معاون مدیرکل سابق امور اتباع و مهاجران خراسان تصریح می‌کند: اگر جمعیت مهاجران حال حاضر در ایران را حدود دو میلیون نفر بدانیم، سهم اشتغال این جمعیت کمتر از ده درصد در کل کشور خواهد بود و این درحالی‌است که برخی از این افراد مجوز اشتغال دارند که اقدام خوبی از سوی دولت است و به کارگران افغانی به راحتی مجوز شناسنامه‌دار اشتغال می‌دهند و تعدادی از این کارگران هم مجوز اشتغال نداشته و به عنوان کارگران غیرمجاز از آن‌ها یاد می‌شود.

معاون مدیرکل سابق امور اتباع و مهاجران خراسان می‌گوید: یکی از مسائل موجود در زمینه اشتغال مهاجران افغانی، اقدام نکردن بسیاری از آن‌ها برای دریافت مجوز اشتغال در ایران است. توصیه مردم، دولت و تلاش کارفرمایان باید این باشد که کارگران دارای مجوز اشتغال را به‌کار بگیرند و یا خود کارفرما به آن‌ها مجوزهای اشتغال سه ماهه و شش ماهه بدهد.

سلطانی می‌افزاید: در حال حاضر با وجود اینکه افغانستان دارای حاکمیت و دولت است و خوشبختانه روابط اقتصادی خوبی بین ایران و افغانستان وجود دارد، اما بخشی از مهاجران به دلیل رکود اقتصادی در افغانستان، خشونت‌های قومی و فرقه‌ای، فقدان شغل در این کشور به‌دلیل عدم احساس امنیت سرمایه‌گذار و یا کمبود امکانات آموزشی و بهداشتی تمایلی به بازگشت به کشورشان ندارند.

■ پیامدهای اقتصادی مهاجرت

اما مهم‌ترین پیامد مهاجرت را در حوزه اقتصاد می‌توان جست‌وجو کرد. از عمده‌ترین پیامدهای اقتصادی مهاجرت ها، تفاوت دستمزدها و شرایط کاری مهاجران با کارگران بومی است،

که نوعی دوگانگی بازار کار را پیش می آورد. از یک سو امکان کار و فعالیت برای همه مهاجران یکسان نیست و این تفاوت هرچه قدمت مهاجرتی افزایش یابد، روبه کاهش می گذارد. از سوی دیگر مهاجرت همان طور که نحوه زندگی مهاجران را تغییر می دهد، الگوهای اشتغال و فعالیت آنان را نیز دگرگون می کند. در کنار بالا بودن عمومیت اشتغال مهاجران، باید یادآور شد که مهاجران دستمزدهای کمتری می گیرند، ساعات بیشتری کار می کنند و از تسهیلات بسیار پایین تری در محیط کار برخوردارند و چون در بیشتر موارد بازار کار را نامطمئن می بینند و اطمینانی به استمرار کار نداشته و در صورت از دست دادن کار نیز از حمایت های قانونی کافی برخوردار نیستند، تلاش می کنند با انجام کارهای سخت درآمد بیشتری کسب کنند و قسمت اعظم آن را نیز پس انداز کرده و یا به کشور خود ارسال کنند. در نتیجه از تغذیه، بهداشت و مسکن نازل تری استفاده می کنند. تغییرات شرایط اقلیمی، انزوا، سختی اقامت در شهرهای بزرگ یا در نواحی دورافتاده و فاقد حداقل امکانات زیستی نیز موجبات ابتلای آنان به انواع بیماری ها به ویژه بیماری های تنفسی و دستگاه گوارش را فراهم می‌کند.

■ اتباع خارجی ۳۰ هزار فرصت شغلی استان را اشغال کرده‌اند

رئیس شورای عالی کانون کار خراسان رضوی به «دنیای اقتصاد» می‌گوید: ما در سطح استان جوانان جویای کار زیادی داریم که با مشکلات اقتصادی مواجه‌اند، اما فضای کار آن‌ها را اتباع بیگانه گرفته‌اند. امروز حدود ۳۰ هزار فرصت شغلی در استان را کارگران بیگانه اشغال کرده‌اند که این موضوع می‌تواند مشکلات اقتصادی بسیاری برای استان به دنبال داشته باشد.

رحمت‌الله پورموسی می‌افزاید: از دلایل بکارگیری کارگران اتباع خارجی به ویژه افاغنه توسط کارفرمایان،می توان به عدم لزوم بیمه شدن این کارگران، دریافت حقوق کمتر در برخی موارد و نیز احتمال بهره‌وری بیشتر آن‌ها اشاره کرد. با این شرایط، کار جوانان استان به مخاطره افتاده و مشکلات زیادی به وجود آمده است.

دبیرکل کانون عالی شورای اسلامی کار کشور اظهار می‌کند: نباید بیشتر از این اجازه ورود اتباع بیگانه به ایران را بدهند و باید جلوی جریان اشتغال آن‌ها گرفته شود، از طرفی اداره کار هر سه ماه در ازای دریافت مبلغی، به کارگران خارجی مجوز اشتغال می‌دهد و آن‌ها را ساماندهی می‌کند تا برای کار منع قانونی نداشته باشند که باید جلوی این کار هم گرفته شود.

پورموسی خاطرنشان می‌کند: برخی از اتباع بدون مجوز کار می‌کنند و اگر شناسایی شوند کارفرما جریمه می‌شود. بیشتر کارگران اتباع خارجی افاغنه‌اند؛ اما درصد کمی از اتباع عراقی نیز در استان مشغول به‌کارند.

رئیس شورای عالی کانون کار خراسان رضوی با اشاره به ماده ۱۰ قانون لایحه بازسازی و نوسازی صنایع می‌گوید: براساس این قانون که در سال ۸۳ تصویب شد، کارگران با ۲۵ سال سابقه کار در صنایع، می‌توانستند توسط کارفرمایان بازنشسته شوند، زیرا از نظر قوای بدنی تحلیل رفته و بهره‌وری زیادی هم نداشتند و بابت پنج سال پایانی کار آنها، ۵۰ درصد از سنوات ارفاقی باید توسط کارفرما و ۵۰ درصد توسط دولت پرداخته می‌شد؛ اما متاسفانه این طرح در شش ماه مانده به پایان برنامه چهارم توسعه به دلیل مشکلات بودجه‌ای کشور متوقف شد.

پورموسی تاکید می‌کند: با توجه به اینکه اجرای این قانون موجب باز شدن فضای کار برای دیگران می‌شود، حالا که بحث کمیسیون تلفیق مجلس برای بودجه سال ۹۴ مطرح است، امیدواریم بودجه این قانون هم برای سال آینده پیش‌بینی شود تا کارگرانی که سابقه کار بالایی دارند و نمی‌توانند بهره‌وری داشته باشند، جدا شده و به جای آن‌ها کارگران جویای کار جایگزین شوند، چون قانون مکلف کرده به جای کارگری که بازنشسته می‌شود کارگر جایگزین مشخص شود و این موضوع در افزایش اشتغالزایی هم تأثیر خواهد داشت.

مشهد شهری است که در این مدت نقش یک پدرخوانده دلسوز و مهربان را برای افغانستانی ها ایفا کرده و به پناهگاهی امن برای مهاجران افغان تبدیل شده است که بتوانند به دور از جنگ و خشونت ذاتی کشورشان در آرامش زندگی کنند.

دبیرکل کانون عالی شورای اسلامی کار کشور می‌گوید: کارفرمایان اجرای این قانون را قبول می‌کنند و سازمان تامین اجتماعی هم از این موضوع استقبال می‌کند؛ اما دولت در پرداخت ۵۰ درصد مربوط به خود مشکل دارد که در صورت تصویب مجلس، انجام می‌شود. در حال حاضر کارگران برای انجام بازنشستگی خود از طریق دیوان عدالت اداری شکایت کرده و به نتیجه می‌رسند، اما بهتر است از شکایت جلوگیری شود و به طور مسالمت‌آمیز و با روندی جدی همه چیز حل شود.

■ از هر ۱۰ کارگر در استان ۷ نفر افغانستانی هستند

مهم‌ترین اثر منفی حضور مهاجران، اشغال فضای کسب‌وکار استان و از بین بردن موقعیت‌های شغلی است. طبق فهرست اعلامی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی کارگران افغان فقط مجاز به حضور در مشاغل سنگ‌بری و سنگ‌تراشی، کارگری در کارگاه‌های کشاورزی، مشاغل راه‌سازی و معدن و مشاغل کشتارگاهی مانند چوپانی، متصدی مرغداری و سلاخی دام و طیور می‌باشند، اما طبق گفته‌های یکی از مسئولان امور مهاجرت استان، از هر ۱۰ کارگری که در استان به‌کارگرفته شده‌اند، هفت نفر کارگر افغانستانی هستند که کارفرمایان به دلیل فرار از پرداخت حق‌بیمه و پرداخت دستمزدهای کم اقدام به استخدام آن‌ها می‌کنند.

این آمار به معنای از بین رفتن بیش از ۷۵ هزار فرصت شغلی است که سبب شده است تا ۸۰ هزار نفری که در استان خراسان رضوی جویای کار هستند، عملاً هیچ شغلی را نتوانند پیدا کنند و نرخ بیکاری ۷،۷ درصدی در استان را شکل دهند.

دنیای اقتصاد
ضمیمه هفتگی خراسان رضوی
اشتراک رایگان نسخه‌الکترونیکی
با ارسال نشانی الکترونیک (Email) به شماره:
۳۰۰۰۲۲۴۸۰۰
mashhad@den.ir

۵۷ نفر از خراسان رضوی برای هشتمین دوره انتخابات اتاق بازرگانی نامزد شده اند.

*دنیای اقتصاد، گروه صنعت- **انتخابات هشتمین دوره اتاق های بازرگانی، صنایع ، معادن و کشاورزی در حالی قرار است هجدم اسفندماه جاری برگزار شود که میزان ثبت نام نامزدها حداقل در خراسان رضوی نشان دهنده افزایش میزان اهمیت پارلمان بخش خصوصی برای فعالان اقتصادی است.***

امروزه کمتر کسی وجود دارد که بر نقش بی بدیل بخش خصوصی در شرایط فعلی اقتصاد کشور تاکید نورزد و راه نجات اقتصاد کشور را توجه به خواسته های این بخش نداند.

بر این اساس از این هفته بنا داریم تا نظر کارشناسان حوزه های مختلف فعال از جمله صنعت، بازرگانی، کشاورزی، معدن و پیشکوستان اتاق بازرگانی را در راستای انتخاب نمایندگان واجد شرایط و کاردان برای نقش آفرینی تاثیرگذار را در این صفحه ویژه جویا شویم.

ویژگی های نمایندگان موثر، وظایف اتاق و عملکرد آن در انجام مسئولیت‌ها، نقش اتاق در بهبود محیط کسب‌وکار، حضور دولت در انتخابات اتاق، ویژگی‌ها و توانمندی‌های هیأت نمایندگان، رابطه بخش‌خصوصی با دولت و عملکرد تشکل‌های اقتصادی بخش خصوصی از جمله پرسش هایی است که در این صفحه از صاحب نظران، فعالان و نامزدان انتخابات اتاق بازرگانی خراسان رضوی می پرسیم.

«دنیای اقتصاد» بررسی می کند؛ نظر کارشناسان درباره هشتمین دوره انتخابات اتاق

تا انتخابات اتاق بازرگانی

■ **دولت نباید وارد انتخابات اتاق شود**

محمدرضا رئیسی
رئیس کمیسیون خدمات فنی و مهندسی اتاق مشهد

صحیح نیست که دولت وارد انتخابات اتاق شود، بلکه باید بستر و محیط را برای حضور و فعالیت صنعت‌گران، بازرگانان، تجار و بخش‌خصوصی فراهم کند. یکی از مهمترین اقداماتی که دولت می‌تواند انجام دهد این است که روادید بین ایران با ترکمنستان، تاجیکستان و افغانستان را برای تجار، مهندسان، اساتید دانشگاهی و تولیدکنندگان دارای کارت بازرگانی لغو کند. با این کار افراد برای رفتن به این کشورها نیازی به ویزا نخواهند داشت و روابط تجاری آسان‌تر خواهد شد. دولت ما هم می‌تواند مانند دولت ترکیه از پیمانکاران خود که در پروژه‌های خارج از کشور فعالیت می‌کنند، پشتیبانی و حمایت کند؛ اما نباید مستقیما در این مقوله ورود پیدا کند.

اگر بخواهیم به آینده کشور فکر کنیم فقط از طریق صادرات غیرنفتی می‌توانیم اقتصاد را پیش ببریم. در حقیقت نفت ما دیگر تمام شد و درآمد حاصل از آن نباید صرف بودجه‌های جاری کشور شود بلکه اگر درآمدی از نفت به دست می‌آید باید پس انداز شده و صرف ایجاد پروژه‌های عمرانی شود و این کاری است که اعضای هیأت نمایندگان اتاق باید پیگیر آن باشند.

تنها موضوعی که می‌تواند آینده کشورمان را بسازد، بحث بازرگانی و صدور خدمات کالایی و یا فنی و مهندسی در بخش تولید صنعتی و یا تولید کشاورزی است. افرادی که وارد اتاق می‌شوند باید با تمام وجود معتقد به ایجاد بازارهای مناسب برای ایران باشند تا تولیدات کشورمان در بهترین

رئیسی: اگر بخواهیم به آینده کشور فکر کنیم فقط از طریق صادرات غیرنفتی می‌توانیم اقتصاد را پیش ببریم. در حقیقت نفت ما دیگر تمام شد و درآمد حاصل از آن نباید صرف بودجه‌های جاری کشور شود

شرایط به جهان عرضه شود. بازارهای خوبی در اطراف ما وجود دارد و افراد با دوراندیشی و فکر می‌توانند به بهترین شکل در این زمینه عمل کنند. کسانی باید در هیأت نمایندگان اتاق فعالیت کنند که علم و اطلاعات کافی داشته باشند تا در بخش آینده‌نگری و آشنایی با ملل و اقوام همسایه وارد عمل شوند.

اتاق خراسان رضوی در چند سال گذشته عملکرد موفقی داشته است، زیرا در هر سال صادرات استان به کشورهای همسایه هشت درصد افزایش یافته؛ اما جا دارد که مدیران و اعضا پیگیری لازم را برای انجام وظیفه دولت که همان بسترسازی‌ها برای صدور خدمات و سهولت در روابط با

هادیان: در ۱۲۷ سال گذشته از تاریخ اتاق ایران هیچ‌وقت کسی از روسای اتاق شهرستان‌ها به ریاست اتاق ایران انتخاب نشده بود

کشورهای همسایه است، داشته باشند. اگر آن‌ها پیگیر موضوع لغو روادید باشند، با توجه به اینکه کشورهای همسایه محیط بسیار مناسبی برای پروژه‌های عمرانی و بازار فروش خواهند بود، پول حاصل از صادرات خدمات بخش عمده‌ای از جامعه کارگری، مهندسی و تولیدات را در برمی‌گیرد.

کمیسیون‌های اتاق بازرگانی هر هفته با افراد توانمند استان در آن حوزه تشکیل می‌شود و نقطه‌نظرات خود را ارائه می‌دهند که یکی از مواردی که در کمیسیون خدمات فنی و مهندسی مطرح شد همین موضوع لغو روادید برای روابط متقابل بود.

اعضای هیأت نمایندگان اتاق استان افرادی فعال

شربت دار: در سال‌های اخیر عملکرد اتاق به ویژه در قانون‌گذاری و تحکیم مبانی قانونی روبه‌رشد بوده و حضور موثر اتاق در مراجع تصمیم‌گیری پیشرفت‌های خوبی داشته است.

و فهیم هستند؛ اما جای اعضایی که بتوانند در بخش صادرات خدمات مهندسی فعال باشند، خالی است. این جایگاه بسیار بزرگی است که می‌توان با استفاده از آن پروژه‌هایی با ۱۰۰ میلیون دلار اجرا کرد و ارزش بسیار زیادی دارد و امیدواریم در انتخابات آینده اتاق، مهندسان با سابقه‌ای که شرایط لازم در این زمینه را دارند برای انتخابات کاندیدا شوند.

■ **نقش اتاق در خروج کشور از بحران اقتصادی**

حسن هادیان
عضو هیأت رئیسه اتاق مشهد

اتاق بازرگانی تنها نهاد بخش‌خصوصی است که در قانون اساسی نیز به آن اشاره شده و می‌تواند از نظر اقتصادی کمک زیادی به کشور بکند. اتاق جایگاه بسیار بدیعی در کشور دارد و در انتخابات هیأت نمایندگان آن نیز باید افرادی باتجربه وارد شوند تا در خروج کشور از بحران اقتصادی موثر باشند. اتاق بازرگانی به قوای سه‌گانه در وضع و اجرای قوانینی بهتر برای تسهیل رفتار اقتصادی کمک می‌کند و در این زمینه می‌توان به قانون بهبود محیط کسب‌وکار اشاره کرد که با تصویب این قانون در مجلس شورای اسلامی گامی بزرگ برداشته شد.

شرط اساسی موفقیت در عملکرد اتاق بازرگانی باقی‌ماندن آن در شرایط بخش‌خصوصی است؛ زیرا تجربه افراد فعال در بخش‌خصوصی به پیشبرد اهداف اتاق کمک می‌کند. در عین حال براساس قانون، دولت در اتاق ایران دارای ۲۰ عضو است که در هیأت نمایندگان اتاق ایران شرکت می‌کنند که این از اصول اولیه است و این افراد پل ارتباطی اتاق با دولت هستند. از طرفی با توجه به فعالیت شورای گفتگوی دولت با بخش‌خصوصی در اتاق، می‌توان گفت دولت به درستی در کنار اتاق بازرگانی قرار گرفته و این شورا توانسته است در حد اختیارات خود مسائل اقتصادی از نظر بخش‌خصوصی را مطرح کند. از سوی دیگر برآیندی از امتیازات و مشکلات بخش‌خصوصی به کمیسیون‌های اتاق منتقل می‌شود و مشکلات بعد از رصد و بررسی در هیأت رئیسه اتاق حل می‌شود.

افرادی که برای انتخابات اتاق کاندیدا شده‌اند ابتدا باید عملکرد گذشته خود را اعلام کرده و با پرهیز از هرگونه شعاردادن و مطالب احساسی و هیجانی برای دیگران، برنامه‌های اصلی خود را برای چهارسال آینده اتاق اعلام کنند تا در پایان این دوره، شناسنامه اجرایی مشخصی داشته باشند و شاهد فعالیت اتاقی پویا، شجاع و تخصصی اقتصادی باشیم. بخش اقتصادی در کشور بخشی محدود بوده و همه یکدیگر را می‌شناسند و افراد نیازی به تبلیغات در این انتخابات ندارند؛ زیرا جامعه تخصصی اقتصادی افراد داوطلب حضور در انتخابات اتاق را می‌شناسند و می‌دانند به چه کسی باید رأی بدهند.

■ **حضور شافعی در اتاق ایران نشان‌دهنده دید شایسته‌سالارانه است**

در ۱۲۷ سال گذشته از تاریخ اتاق ایران هیچ‌وقت کسی از روسای اتاق شهرستان‌ها به ریاست اتاق ایران انتخاب نشده بود و این نشان‌دهنده دید شایسته‌سالارانه در اتاق است. شافعی در دوره ریاست خود در اتاق مشهد و ایران به‌طور تمام‌وقت کار کرده و ریاست همزمان او در دو اتاق، برای استان خراسان رضوی هم یک مزیت به‌شمار می‌رود، این پتانسیل نباید از دست برود، چون فرصتی برای اتاق‌های دیگر استان‌هاست تا باور داشته باشند که می‌توانند سکان اتاق بزرگ ایران را در دست بگیرند.

■ **کلید اقتصاد کشور در دستان اتاق بازرگانی**

موسی شربت دار
عضو هیأت نمایندگان اتاق مشهد

اتاق بازرگانی به عنوان پارلمان بخش‌خصوصی محرک تولید، تجارت، کشاورزی و کارآفرینی در کشور است و چنانچه به رسالت خود به درستی عمل کند، می‌تواند با جمع‌آوری نقدینگی توده‌های مردم و کارآفرینی، رونق اقتصادی را در کشور ایجاد کند. به‌همین دلیل نقش اتاق در وضعیت اقتصادی کشور نقشی حساس و موثر است. به عبارتی می‌توان گفت کلید اقتصاد کشور دست اتاق است که اگر به خوبی ایفای نقش کند، می‌تواند پی‌درپی موانع موجود بر سر راه تولید و اقتصاد را بردارد و رونق قابل توجهی به اقتصاد کشور بدهد.

در سال‌های اخیر عملکرد اتاق به ویژه در امر قانون‌گذاری و تحکیم مبانی قانونی روبه‌رشد بوده و حضور موثر اتاق در مراجع تصمیم‌گیری پیشرفت‌های خوبی داشته؛ اما به لحاظ عملیات میدانی و به‌دست گرفتن چرخه اقتصاد و اهرم اقتصاد در کشور نیاز به کار بیشتری است و فضای موجود طلب می‌کند که مسئولان اتاق بیشتر کار کنند. بخشی از مطلوب نبودن عملیات اجرایی به دلیل فراهم نبودن ابزارهای قانونی و بخشی به دلیل عملکرد مدیران و اعضای اتاق بوده است. کسانی که در هیأت نمایندگان اتاق ایران و شهرستان قبول مسئولیت می‌کنند، باید وقت بیشتری را به کارهای اتاق اختصاص داده و بیش از منافع شخصی منافع ملی را مدنظر قرار دهند. این افراد باید امانتدار، متخصص، دلسوز مردم، کارآفرین و با احساس مسئولیت بالا باشند.

حضور دولت در اتاق و انتخابات آن را قانون تعیین می‌کند، باید به هر آنچه قانون بگوید و هر چه در آن پیش‌بینی شده، عمل کنیم و اگر بناست اصلاحی صورت بگیرد باید از مجاری قانونی باشد.

■ **لزوم رعایت اصول اخلاق در انتخابات**

محمدرضا میخچی
عضو هیأت نمایندگان اتاق مشهد

کشور ایران به دلیل قرار گرفتن در شاهراه تجاری شرق به غرب همیشه در ارتباطات اقتصادی و بازرگانی داخلی و کشورهای خارجی نقش‌آفرین بوده است. اهمیت این نقش از زمان پیدایش اتاق بازرگانی که بیش از ۱۲۰ سال قدمت دارد، قابل توجه است. اتاق بازرگانی در حقیقت مرکز هم‌اندیشی فعالان اقتصادی با رویکرد توسعه بخش‌خصوصی است که مهمترین وظیفه آن استفاده حداکثری از امکانات نسبی کشور در جهت رشد و توسعه اقتصادی در محورهای اقتصادی داخل کشور و در گام بعدی رفع موانع و افزایش توان ارتباطات در سطح بین‌المللی است. لذا جایگاه اتاق در تصمیم‌گیری‌های اقتصادی در بخش‌های مختلف بازرگانی، صنعت، معدن، تجارت، کشاورزی، حمل و نقل و ... بسیار موثر است.

در کشور قوانین خوب زیادی داریم؛ اما متاسفانه در کنار آن‌ها برخی مصوبات غیر قانونی نیز وجود دارد. با این حال نقش اتاق در این میان بیشتر روی زیرساخت‌هاست. به عبارتی می‌توان گفت از آنجا که اتاق نقش اجرایی در دولت ندارد ، بیشتر می‌تواند در امور زیربنایی و دادن سمت و سو به اقتصاد کشور کمک کند و تاکنون کارهای موثری انجام داده است که می‌توان قانون کسب‌وکار را یکی از دستاوردهای آن دانست. هرچند هنوز مشکلات زیادی پیش‌رو داریم و بیشترین مشکلات ما خود تحریم‌هاست، به همین دلیل بخش زیادی از انرژی اتاق صرف رفع موانع و مشکلات موجود و جاری می‌شود. اتاق‌ها در حقیقت باید در انتقال اقتصاد دولتی به بخش‌خصوصی نقش بیشتری ایفا کنند، که در حال حاضر نقش اتاق‌ها ، انعکاس مشکلات حوزه‌های اقتصادی به دولت و تعامل در جهت رفع آن‌هاست. موانع و مشکلات زیادی پیش رو است که نیاز به‌هم‌اندیشی افراد فعال و پویا دارد تا این مشکلات رفع و به نقطه ایده‌آل در فعالیت‌های اتاق برسیم.

دولت همیشه اعلام کرده که رقیب بخش‌خصوصی نبوده و هدفش بسترسازی برای فعالیت بخش‌خصوصی است که این موضوع بیش از پیش مورد انتظار است. در چهل و سومین نشست هیأت نمایندگان اتاق ایران هم، این موضوع توسط دکتر جهانگیری مجدد اعلام شد البته در انتخابات اتاق تعاون هم شاهد این رویه بوده‌ایم و لذا به دولت در خصوص عدم ورود به موضوع انتخابات اتاق اعتماد داریم و معتقدم که نقش اتاق، ایجاد تعامل میان دولت و بخش‌خصوصی است.

اتاق بازرگانی به نوعی نماینده بخش خصوصی در حوزه اقتصادی محسوب می‌شود، لذا وظیفه ما ابتدا رعایت اصول اخلاق در انتخابات است. با توجه به جایگاه اتاق، ترکیب اعضا در فعالیت‌های این بخش اقتصادی بسیار مهم است و نمایندگان فعال، پویا و با تجربه کار در بنگاههای اقتصادی در عرصه ملی و بین المللی می توانند با طرح و برنامه و استراتژی موثر نقش اتاق را در عرصه اقتصادی کشور ثابت کنند، زیرا اطلاعات و بینش اعضای اتاق در حقیقت، سرمایه اصلی اتاق است.

در یک جمع بندی میتوان از حفظ اخلاق انتخاباتی، دارا بودن تجربه عملی در امور مربوط به بازرگانی، صنعت، معدن، تجارت و کشاورزی، آشنایی با مباحث آکادمیک و علمی در امور اقتصادی، آشنایی با مسائل کلان اقتصادی و مشکلات ملی و فراملی، داشتن روحیه تعامل، اعتدال و عقلایی در مسائل اقتصادی، دوری از مسائل سیاسی و حاشیه ساز برای اتاق و برخورداری از روحیه انتقاد پذیری و کار جمعی به عنوان ویژگیهای لازم برای اعضای اتاق بازرگانی اشاره کرد.

وجود علم و تجربه در کنار هم می تواند نقش افراد را در اتاق مشخص کند، آقای شافعی نیز از جمله افرادی هستند که با همراهی علم و تجربه خود نقش تاثیرگذاری در اتاق مشهد و ایران داشته اند و قطعا برخورداری از تجربه و توان علمی و سابقه فعالیت وی در بخشهای استانی و کشوری تاثیر بسیار مهمی برای اتاقهای سراسر کشور و به ویژه اتاق مشهد با توجه به جایگاه قطب صنعتی شرق کشور خواهد داشت.

■ **اتاق بازرگانی؛ بازوی توانمند اقتصاد**

غلامعلی رأفتی شبانی
عضو هیأت نمایندگان اتاق مشهد

اتاق بازرگانی تشکلی است با سابقه و عملکردی روشن که در انسجام کارآفرینان و معدن‌داران و بازرگانان نقش برجسته‌ای دارد، با توجه به اینکه اعضای اتاق‌های بازرگانی افرادی هستند با تخصص‌های گوناگون و با تجربه‌های متفاوت که در میدان عمل همواره حضوردارند، استفاده از نظرات آن‌ها به عنوان بازوی توانمند اقتصاد در پیش‌برد منافع اقتصادی کشور نقش مهمی خواهد داشت.

استراتژی اتاق در سال‌های اخیر حمایت از فعالان اقتصادی، رونق بازار کسب‌وکار و رایزنی‌های پی‌درپی با مسئولان در جهت بهبود وضعیت بنگاه‌های اقتصادی بوده و خوشبختانه شاهد ارتباط قوی اتاق با دولت محترم هستیم.

حضور معاون اول رئیس‌جمهوری و سه وزیر در جلسه ماه قبل هیأت نمایندگان اتاق ایران خود گویای روابط گرم و صمیمی است.

اتاق یک نهاد مردمی بوده و شایسته است فعالان اقتصادی خود نمایندگان موثر و خدمت‌گزار را انتخاب کنند. افرادی متعهد، خوشنام، خوش‌فکر، فعال، با فرصت و با عشق خدمت به مردم عزیز و دولت باید انتخاب شوند.

■ **پرهیز از نگاه صنفی در نامزدها**

سیدحسین احمدی سلیمانی
عضو هیأت نمایندگان اتاق مشهد

اتاق به عنوان مشاوری آگاه از تحولات اقتصاد داخلی و بین‌المللی، با توجه به کارگروه‌های تخصصی و کمیسیون‌های فنی موجود در خود می‌تواند به دولت و مجلس در تصمیم‌سازی‌ها کمک کند. رسالت اصلی اتاق، ایفای نقش در خدمات مشاوره‌ای به دولت و مجلس در تصمیم‌سازی‌های کلان‌کشور شامل برنامه‌های راهبردی و بلندمدت و یا بودجه سالیانه است که باید به نحوی مطلوب انجام شود.

اتاق بازرگانی خراسان رضوی در چهارسال اخیر و به‌ویژه در فضای پس از انتخابات سال ۸۸ و تشدید تحریم‌ها علیه کشورمان، با ارتباط خوبی که با تشکل‌های بین‌المللی داشته در بسیاری از موضوعات در بحث خدمات موفق بوده است. در این مدت توانستیم با وجود محدودیت‌ها و تحریم‌ها با اتاق مشترک کشورهای دیگر ارتباط داشته و از حضور هیأت‌های مختلف خارجی استفاده کنیم و بسترهای خوبی ایجاد شد. علاوه

احمدی سلیمانی: در بحث انتخابات اتاق هم نامزدها باید بدانند که در ازای هر رأیی که کارآفرینان و فعالان اقتصادی به آن‌ها می‌دهند باید به مسائل اقتصادی و تخصصی علم و آگاهی داشته و در بخش خود تخصص لازم را داشته باشند

بر این نشست‌هایی که در قالب صبحانه‌کاری با اعضای دولت برگزار شد و تجمیع کارآفرینانی که در این سفرها و برنامه‌ها ساماندهی می‌شدند، توانست فضای مثبت و امیدبخشی از کشورمان برای سرمایه‌گذاران، جذب سرمایه و ورود هیأت‌های خارجی فراهم کند.

ما در ارتباط با دنیا و کشورهای مختلف با مسائل زیادی همچون بحث‌های حمل‌ونقل، تعرفه‌ها، ترانزیت و مسائل گمرکی و اقتصاد بین‌المللی مواجهیم. اتاق در وضع بسیاری از قوانین‌ومقررات و مصوبات دولت همواره به عنوان یک نهاد اثرگذار بوده و کمک کرده و این خدمات را به طور رایگان به نهادهای دولتی ارائه

رأفتی شبانی: اتاق یک نهاد مردمی بوده و شایسته است فعالان اقتصادی خود نمایندگان موثر و خدمت‌گزار را انتخاب کنند. افرادی متعهد، خوشنام، خوش‌فکر، فعال، با فرصت و با عشق خدمت به مردم عزیز و دولت باید انتخاب شوند

می‌کند و اعضای اتاق به نوعی زکات علم خود را به نهادهای تصمیم‌گیر کشور می‌دهند.

در بحث انتخابات اتاق هم نامزدها باید بدانند که در ازای هر رأیی که کارآفرینان و فعالان اقتصادی به آن‌ها می‌دهند باید به مسائل اقتصادی و تخصصی علم و آگاهی داشته و در بخش خود تخصص لازم را داشته باشند.

کسی که بنیه علمی و آگاهی لازم را ندارد، نمی‌تواند اثرگذار باشد. علاوه بر این لازم است داوطلبان با پرهیز از هر نوع نگاه صنفی در این انتخابات حاضر شوند، زیرا اعضای هیأت نمایندگان نماینده همه کارآفرینان هستند و باید پیش از اینکه به فکر بنگاه خود باشند،

میخچی: اتاق‌ها در حقیقت باید در انتقال اقتصاد دولتی به بخش خصوصی نقش بیشتری ایفا کنند، که در حال حاضر نقش اتاق‌ها ، انعکاس مشکلات صاحبان حوزه‌های اقتصادی به دولت و تعامل در جهت رفع آن‌هاست

به فکر رفع مشکلات اساسی کشور و ایجاد زیرساخت‌های کلان اقتصادی با نگاهی کاملا فرابخشی باشند تا بتوانند رسالت خود را به درستی ایفا کنند. نامزدها باید در وظیفه خود حسن‌نیت و صداقت داشته باشند، زیرا اگر ایده‌هایشان منطبق بر واقعیت و حقایق نباشد، به اقتصاد و بخش‌خصوصی آسیب‌هایی وارد می‌شود.

بازتاب

ذکر احوال حاکمان و استانداران خراسان در دوره قاجاریه – بخش۱۷

● تصویری از سپهسالار

پس از مرگ جلال‌الدوله استاندار خراسان در سال ۱۲۸۹ ه.ق حسین‌خان یوز باشی شهاب الملک، ملقب به نظام‌الدوله به سمت استانداری خراسان منصوب شد.

وی در سال ۱۲۷۳ ه.ق هنگام لشکرکشی به هرات و فتح آن جزو سپاهیان اعزامی از تهران بود. ناصرالدین شاه، نظام‌الدوله را به‌علت حضور در اردوی نظامی مورد تفقد و تشویق قرار داد و پس از آن یادشده به عنوان فرمانده لشکر خراسان تعیین شد و در سال ۱۲۸۹ ارتقاء مقام یافت و حکم استانداری خراسان را از شاه دریافت کرد.وی در مدت مسئولیت خود برای جلوگیری از تجاوز ترکمن‌ها که دائم به سرحدات خراسان می‌تاختند و مال مردم را غارت و زنان و کودکان را به اسارت می‌بردند، شدیدا با آنان مقابله کرد و تا حدی در سرکوبی‌شان موفق شد.

■ **استانداری خراسان پس از نظام الدوله**

نظام‌الدوله در محرم سال ۱۲۹۲ ه.ق در مشهد فوت کرد و به جای او محمد ناصرخان قاجاردولو ملقب به ظهیرالدوله (پسر محمد ابراهیم خان سردار از بزرگان خاندان قاجار) استاندار خراسان شد . محمد ناصرخان درزمانی‌که سلطان‌حسین‌میرزا جلال‌الدوله پسر ناصرالدین‌شاه به علت صغر سن به‌صورت اسمی استاندار خراسان بود، امور فرمانفرمایی استان خراسان را عملا به‌عنوان وزیر خراسان وپیشکار شاهزاده در اختیار داشت.

یاد شده در سال ۱۲۹۴ ه.ق در مشهد فوت کرد. ناصرالدین شاه این بار حکم استانداری خراسان را به نام برادر کوچک خود محمدتقی‌میرزا رکن‌الدوله (چهارمین پسر محمد شاه قاجار)صادر نمود و رکن‌الدوله تا سال ۱۲۹۸ ه.ق حاکم خراسان بود و بنا به‌دلایلی که در کتب تاریخی ذکر نشده است از سوی شاه عزل گردید. در این سال میرزاحسین‌خان مشیرالدوله سپه‌سالار اعظم (۱) به سمت استانداری خراسان و تولیت آستان قدس رضوی منصوب شد، ولی مدت حکومت مشیرالدوله بیش از دو ماه دوام نیاورد و زندگی را در مشهد بدرود حیات گفت.

(۱)-میرزا حسین قزوینی ملقب به مشیرالدوله و بعد ملقب به سپهسالار، به مدت دو سال صدراعظم ناصرالدین شاه قاجار بود. او پس از تحصیلات مقدماتی تحصیل را در دارالفنون ادامه داد. وی به زبان‌های فرانسوی و انگلیسی تسلط داشت. در دوران صدراعظمی امیرکبیر نزدیک به سه سال کارپرداز ایران در بمبئی بود و مدتی پس از مراجعت از هندوستان، کنسول ایران در تفلیس شد. در سال‌های آخر صدارت میرزا آقاخان نوری، وزیر مختار ایران در استانبول شد.

مشیرالدوله یک دوره ۲۰ ساله در خارج از ایران به سر برد. در دوره اقامت خود در استانبول، جنبش‌های قانون‌خواهی و مشروطه‌طلبی اروپا را که در عثمانی بازتاب گسترده‌ای داشت از نزدیک مشاهده کرد و با تکاپوی روشنفکران عثمانی برای دستیابی به قانون اساسی و بنای مجلس قانون‌گذاری آشنا شد.

■ **خدمات سپهسالار در دوره ناصرالدین شاه**

سپهسالار ترتیب سفر ناصرالدین شاه به عتبات عالیات را با هماهنگی با عثمانی داد و ایرانیانی را که از جور قاجار ترک وطن کرده و به عراق آمده بودند به شاه نشان داد. شاه در پایان سفر به عتبات، میرزا حسین‌خان را با خود به تهران آورد و او را به «وزارت عدلیه و اوقاف و وظایف» گمارد. او با جلب اعتماد شاه فعالیت برای ایجاد اصلاحات در امور مملکتی را آغاز کرد.مدتی بعد با فرمان ناصرالدین شاه به مقام صدراعظمی رسید و کوشش‌های اصلاحی خود را ادامه داد. او بسیار کوشید تا کشور و دولت را به پیشرفت برساند و کارش را با برپایی ۹ وزارتخانه آغاز کرد. برای نخستین بار کوشید تا راه‌آهن را در ایران راه‌اندازی کند.

همچنین از شاه خواست به اروپا سفر کند تا شاید پیشرفت آن سرزمین، شاه ایران را هم به جنبش وادارد. سپهسالار در دوران صدراعظمی خود دست به انجام اصلاحاتی زد:

- تأسیس دارالشورای کبری - تأسیس پستخانه و انتشار تمبر پستی - سعی در ساده نمودن سبک نگارش در امور حکومتی - تقویت دارالفنون - تأسیس مدرسه سپهسالار و مسجد سپهسالار - انتشار روزنامه‌های وقایع عدلیه، نظامی، مریخ، وطن، و یک سالنامه - استخدام مشاوران و متخصصان اتریشی برای اصلاح امور مالی دولت و بهره‌برداری از معادن.

در سال ۱۸۷۲ میلادی میرزا حسین‌خان، ناصرالدین‌شاه را راضی به اعطای امتیازنامه رویتر کرد. طبق این پیمان امتیاز استخراج کلیه معادن ایران، ایجاد راه‌آهن از دریای خزرتا خلیج فارس، دایر کردن ترامواى شهری و اجاره گمرکات به مدت ۷۰ سال به بارون ژولیوس دورویتر انگلیسی واگذار شد. در مقابل واگذاری این حق امتیاز، شاه مبلغ چهل‌هزار پوند به صورت پیش‌پرداخت دریافت کرد. در غیاب شاه و سپهسالار مخالفان اصلاحات او ترتیباتی دادند و در روز ورود شاه به خاک ایران با حضور در دربار و ارائه عریضه خواستار عزل صدراعظم شدند. شاه به‌خاطر شدت و وسعت اعتراضات یا به دلیل ملاحظات دیگر از سپهسالار خواست که استعفا کند و متعاقب آن قرارداد رویتر هم لغو شده اعلام شد.پس از برکناری از صدراعظمی، میرزا حسین‌خان سپهسالار چندی فرمانروای گیلان بود. مدت کمی هم وزیر خارجه شد. باز هم بسیار کوشید تا شاه را به اندیشه پیشرفت بیندازد ولی ناکام ماند. سرانجام والی خراسان شد و در شب ۲۱ ذیحجه سال ۱۲۹۸ ه.ق در مشهد درگذشت.

روزنامه اقتصادی صبح ایران
صاحب امتیاز : دنیای اقتصاد تابان
مدیر مسئول: علیرضا بختیاری
مدیر هنری:سید علی طاهری
نشانی:خیابان مطهری، حد فاصل خیابان های سنایی و میرزای شیرازی، پلاک ۳۷۰
کد پستی: ۱۵۸۶۶-۹۷۵۱۱

دنیای اقتصاد
روزنامه صبح ایران
ضمیمه هفتگی خراسان رضوی
دوشنبه ۲۰ بهمن ماه ۱۳۹۳/ ۱۹ ربیع الثانی ۱۴۳۶/ ۹ فوریه ۲۰۱۵/ شماره ۳۴۱۶

سرپرست خراسان رضوی: شهناز رمارم
دبیر ضمیمه خراسان: احسان میرزاده
نشانی:مشهد،بلوار شهید صادقی،خیابان آپادانا،شماره ۱۳
تلفن:۳۷۶۲۴۲۷۶، ۱۶-۳۷۲۳۷۵۱۴ نمابر: ۳۷۲۳۷۶۳۰-۰۵۱
آگهی ها: ۳۵ ۸۶ ۴۱۹ ۰۹۱۲
www.EastEconomy.ir - mashhad@den.ir
ارسال نظرات: ۳۰۰۰۲۲۴۸۰۰

خبر

با حضور معاون وزیر راه انجام شد؛

افتتاح بیش از ۵ هزار واحد مسکن مهر در گلبهار

دنیای اقتصاد- با حضور معاون وزیر راه و شهرسازی ۵۰۸۶ واحد مسکن مهر در گلبهار به بهره‌برداری رسید.

به گزارش فارس، معاون وزیر راه و شهرسازی در مراسم افتتاح مسکن مهر گلبهار با بیان اینکه ۵۰ درصد مسکن مهر در شهر گلبهار به بهره‌برداری رسیده است، اظهار کرد: ۵۰ درصد باقی‌مانده نیز تا پایان سال ۹۴ افتتاح خواهد شد.

محسن نریمان با بیان اینکه در اردیبهشت ماه سال آینده ۴ هزار واحد مسکن مهر دیگر در گلبهار به بهره‌برداری می‌رسد، خاطرنشان کرد: در کل کشور بیش از ۱۰۰ هزار واحد مسکن مهر آماده شده که با رفع مشکلات خدماتی مانند آب و برق به مردم تحویل داده می‌شود.

مدیرعامل شرکت عمران شهرهای جدید عنوان کرد: رویکرد دولت تدبیر و امید فقط افتتاح مسکن مهر نیست بلکه طرح‌های زیربنایی از قبیل مسجد، مدرسه و مراکز تجاری نیز در نظر گرفته شده است که از محل منابع خود مسکن مهر شامل فروش زمین و ... نسبت به احداث این طرح‌ها اقدام می‌شود.

نریمان با اشاره به پروژه قطار شهری گلبهار گفت: به جد پیگیر اجرای این طرح به صورت عملیاتی هستیم و امیدواریم با انعقاد قرارداد فاینانس این پروژه انجام شود.

■ بسته شدن پرونده مسکن مهر استان تا پایان ۹۴

معاون هماهنگی امور عمرانی استاندار خراسان رضوی نیز در این مراسم گفت: مسکن مهر خراسان رضوی در پایان سال ۹۴ به اتمام می‌رسد.

محمدحسن واحدی اظهار کرد: در سطح استان ۱۱۸ هزار مسکن مهر احداث می‌شود که بالغ بر ۴۲ هزار واحد آن در شهر گلبهار وجود دارد. وی با بیان اینکه مسکن مهر گلبهار پیشرفت ۸۱ درصدی دارد، گفت: با همت مدیران استان مشکلات مسکن مهر استان برطرف شده و شورای مسکن مهر فعال بوده به طوری که تاکنون بیش از ۱۴۰ جلسه برگزار شده است.

معاون استاندار خراسان رضوی ادامه داد: مقدمات آزادراه مشهد- قوچان فراهم شده و با نگاه ویژه دولت و بخش خصوصی به نتیجه می‌رسد.

مدیر کل پشتیبانی امور دام خراسان رضوی:

مشکلی در تامین مواد پروتئینی شب عید نداریم

دنیای اقتصاد- مدیرکل پشتیبانی امور دام جهادکشاورزی خراسان رضوی گفت: با متعادل سازی قیمت‌ها و ذخیره بیش از ۲۰ هزار تن مواد پروتئینی، برای تامین بازار شب عید مشکلی نخواهیم داشت.

به گزارش ایسنا، غلامرضا اسلامی‌پناه گفت: با متعادل‌سازی قیمت‌ها بازار به ثبات رسیده و با توجه به ذخیره مواد پروتئینی، مشکلی برای تامین گوشت شب عید نخواهیم داشت.

مدیرکل پشتیبانی امور دام جهادکشاورزی استان در خصوص فروش آزاد مواد پروتیئنی، گفت: با دستورالعمل‌هایی که از مرکز صادر شده جهت فروش آزاد محدودیت نداریم و با معرفی‌نامه‌های سازمان جهاد کشاورزی و صنعت، معدن و تجارت، مرغ تحت فروش آزاد با قیمت ۵۵۰۰ از محل سردخانه، ۵۹۰۰ برای مشهد و ۶۰۰۰ تومان در شهرستان‌ها ارائه می‌شود.

اسلامی‌پناه با بیان اینکه فروش آزاد در راستای ثبات و تنظیم بازار انجام می‌شود، ادامه داد: مباشران توزیع در زمینه فروش آزاد مرغ اعلام آمادگی کردند و هم‌اکنون این نوع فروش نیز در حال انجام است.اسلامی‌پناه درباره سبد کالای مرحله دوم نیز گفت: مقدمات توزیع این نوبت سبد کالا از ابتدای بهمن ماه آغاز و به خانواده‌های بی‌بضاعت تحت پوشش کمیته امداد و سازمان بهزیستی تعلق می‌گیرد. وی در خصوص سهمیه خراسان رضوی از مرحله دوم سبد کالا اظهار کرد: ۱۳۷۵ تن کالا برای استان در نظر گرفته شده که برای ۵۰ درصد آن، معادل ۶۷۱ تن حواله صادر شده و از این مقدار نیمی توزیع و ۳۳۰ تن از سردخانه‌ها خارج شده است.

بازار خودرو

نام خودرو	مشخصات	کد	قیمت
هیوندای، ورنا سال : ۲۰۰۸	سفید ، بدون رنگ ، بنزین ، بیمه: ۶ ماه ، ۱۵۰,۰۰۰ کیلومتر	۸۳۷	۳۷,۰۰۰,۰۰۰ ت
کیا، ریو(مونتاژ) سال : ۱۳۸۹	سفید ، بدون رنگ ، بنزین ، بیمه: یکسال ، ۸۶,۰۰۰ کیلومتر	۸۳۱	۲۸,۰۰۰,۰۰۰ ت
کیا، ریو(مونتاژ) سال : ۱۳۸۶	سفید ، بدون رنگ ، بنزین ، بیمه: ۶ ماه ، ۱۱۹,۰۰۰ کیلومتر	۸۴۱	۲۲,۰۰۰,۰۰۰ ت
سمند ، سمند سال : ۱۳۸۸	سفید ، رنگ دارد ، دوگانه سوز ، بیمه: ۶ ماه ، ۲۶۰,۰۰۰ کیلومتر	۸۷۱	۲۰,۵۰۰,۰۰۰ ت
سمند ، LX سال : ۱۳۸۸	نوک مدادی ، رنگ دارد ، بنزین ، بیمه: ۲ ماه ، ۱۴۰,۰۰۰ کیلومتر	۸۲۸	۲۰,۳۰۰,۰۰۰ ت
سمند ، LX سال : ۱۳۹۱	کرم ، رنگ دارد ، دوگانه سوز ، بیمه: ۷ ماه ، ۷۴,۰۰۰ کیلومتر	۸۴۸	۲۴,۸۰۰,۰۰۰ ت
رانا ، TU5 سال : ۱۳۹۲	سفید ، بدون رنگ ، بنزین ، بیمه: ۶ ماه ، ۴۰,۰۰۰ کیلومتر	۸۶۱	۲۹,۰۰۰,۰۰۰ ت
رانا ، LX سال : ۱۳۹۳	سفید ، بدون رنگ ، بنزین ، بیمه: ۲ ماه ، ۲۲,۰۰۰ کیلومتر	۲۳۹	۳۱,۵۰۰,۰۰۰ ت
رانا ، LX سال : ۱۳۹۳	سفید ، بدون رنگ ، بنزین ، بیمه: ۶ ماه ، ۱۰,۰۰۰ کیلومتر	۸۳۸	۳۱,۵۰۰,۰۰۰ ت
دوو ، سیلو سال : ۱۳۸۱	سفید ، بدون رنگ ، بنزین ، بیمه: ۶ ماه ، ۵۰,۰۰۰ کیلومتر	۸۴۶	۲۱,۰۰۰,۰۰۰ ت

ارائه خدمات: سریع، پرفروشید | خرید و فروش خودرو در وبسایت مشهد خودرو
MashhadKhodro.com
پایگاه اینترنتی خرید و فروش خودرو مشهد
جمعه بازار خودرو مشهد
هر هفته در مشهد خودرو

معاون رئیس‌جمهور در افتتاحیه موزه بزرگ خراسان مطرح کرد؛

دعوت از بخش خصوصی برای مرمت آثار تاریخی

دنیای اقتصاد، گروه فرهنگی- «منابع دولت برای حفظ و حراست از آثار تاریخی و فرهنگی محدود است؛ اما رویکرد دولت، مشارکت با مردم برای مرمت، بازسازی و بهره‌برداری از منابع تاریخی و فرهنگی است و از بخش‌خصوصی فعال و علاقمند برای حضور در این زمینه دعوت می‌کنم». این‌ها بخشی از سخنان معاون رئیس‌جمهور و رئیس سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری کشور در آیین بهره‌برداری از فاز نخست موزه بزرگ خراسان بود که روز ۱۸ بهمن ماه در محل این موزه واقع در بوستان کوهسنگی مشهد برگزار شد.

مسعود سلطانی‌فر در این مراسم با اشاره به این که کلنگ‌زنی موزه بزرگ خراسان از سال ۸۲ و عملیات اجرایی احداث آن از سال ۸۴ آغاز شد، اظهار کرد: پس از تلاش ۹ ساله، امروز این موزه به عنوان یکی از کانون‌های مهم فعالیت فرهنگی در کشور بهره‌برداری می‌شود.

معاون رئیس‌جمهور به بازدید خود از موزه بزرگ خراسان در اسفند ماه سال گذشته اشاره کرد و گفت: در آن زمان تصمیم گرفتیم با اقدامی جهادی در سال «اقتصاد و فرهنگ؛ با عزم ملی و مدیریت جهادی» این موزه را که افتتاح آن برای برخی به آرزو تبدیل شده بود، به بهره‌برداری برسانیم.

■ موزه خراسان، کانون تعاملات فرهنگی

سلطانی‌فر با تاکید بر این که موزه بزرگ خراسان باید در کنار نمایش اشیای فرهنگی به کانون تعاملات فرهنگی نیز تبدیل شود، خاطرنشان کرد: با توجه به فرهنگ غنی خراسان، این موزه می‌تواند کمک شایانی به پژوهشگران عرصه فرهنگی کند تا بتوانیم در جهت حفظ و حراست میراث فرهنگی تلاش بیشتری داشته باشیم.

رئیس سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری کشور با اشاره به محدودیت منابع دولتی برای حفظ و حراست از آثار تاریخی و فرهنگی از بخش‌خصوصی برای مشارکت در این زمینه دعوت کرد و افزود: همچنین اشخاصی که اشیای تاریخی دارند و امکان نگهداری آن‌ها را ندارند، می‌توانند به این موزه مراجعه کنند و بدون این که برای آنان مشکلی ایجاد شود، اشیای خود را به موزه تقدیم کنند.

سلطانی‌فر با بیان این که در سازمان موزه‌ها با مشکل مدیریت تخصیص منابع مواجه بودیم، تصریح کرد: برای رفع این مشکل اولویت‌ها را به پروژه‌هایی دادیم که پیشرفت بیشتری دارند.

■ توافق اولیه با بخش‌خصوصی برای احیای توس

رئیس سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری کشور در حاشیه این مراسم در جمع خبرنگاران در پاسخ به سوالی در خصوص شورای ملی احیای توس اظهار کرد: برای ساماندهی شهر تاریخی توس پروژه‌های مختلفی تعریف شده است که بخشی از آن در داخل محوطه آرامگاه فردوسی و بخشی دیگر در محوطه پیرامونی آرامگاه اجرا خواهد شد. وی ادامه داد: شورای احیای توس ۱۸ سال تعطیل بود، اما با همت استانداری خراسان رضوی و سازمان میراث فرهنگی فعال شده و در ماه‌های گذشته، دو جلسه داشته و تعدادی کمیته کاری نیز در این شورا تشکیل شده است که در حال فعالیت هستند. وی ادامه داد: برای ساماندهی توس نیز برنامه‌های مشخصی تدوین شده که برای تکمیل امکانات و تاسیسات جهانگردی آن مذاکراتی با بخش‌خصوصی داشته‌ایم و تقریبا در حال تفاهم هستیم.

طالبیان: موزه خراسان می تواند مرکز پژوهش های منطقه ای و مهمی برای کشورهای همسایه باشد.

سلطانی‌فر همچنین میزان افزایش بودجه سازمان میراث فرهنگی را در بخش تملک دارایی ۳۴ درصد، هزینه‌ای ۱۷ درصد و در بخش درآمدها ۱۰۰ درصد اعلام کرد و گفت: در مجموع میزان اعتبارات سازمان در سال ۹۴ حدود ۲۸ درصد افزایش خواهد داشت که امیدواریم مجلس با این رقم موافقت کند و در تخصیص این بودجه نیز استان‌های بزرگی از قبیل خراسان در اولویت هستند، مانند اقدامی که برای موزه بزرگ خراسان انجام شد و با اختصاص اعتبارات بخش تکمیل موزه‌ها توانستیم این پروژه را حدود دو سال زودتر از موعد مقرر به بهره‌برداری برسانیم.

■ موزه خراسان، مرکز پژوهش‌های منطقه‌ای

معاون سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری کشور نیز در این مراسم به جایگاه ویژه خراسان در عرصه تمدن ایرانی و اسلامی اشاره کرد و گفت: هر گوشه‌ای از خراسان ویژگی‌های خاصی دارد که باید بیشتر به آن پرداخت. لذا پروژه‌ها و برنامه‌های بسیاری در این دوره پیش بینی شده است.

محمدحسن طالبیان با بیان این که موزه خراسان جایگاه ویژه‌ای دارد، خاطرنشان کرد: ظرف یکی دو سال آینده که ساماندهی و انتقال اشیای تاریخی به آن صورت گیرد، می‌تواند رتبه دوم موزه‌های کشور را به خود اختصاص دهد.

معاون میراث فرهنگی سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری کشور با اشاره به اینکه در سطح منطقه در حال ارتباط گرفتن با سایر کشورها هستیم، تصریح کرد: این موزه می‌تواند مرکز پژوهش منطقه‌ای و مهمی نه تنها برای شرق کشور، بلکه برای کشورهای همسایه نیز باشد. وی با بیان اینکه بهره‌برداری یک شبه از موزه امکان‌پذیر نیست و فاز نخست این موزه امروز به بهره‌برداری می‌رسد، عنوان کرد: ۲۸ اردیبهشت ماه سال آینده یک طبقه از موزه به صورت ویژه افتتاح می‌شود و در هفته دولت سال آینده کل موزه به بهره‌برداری خواهد رسید.

طالبیان با اشاره به همکاری با برخی از موزه‌های بزرگ دنیا، اظهار کرد: برخی از این موزه‌ها قرار است اشیای خود را به موزه ملی بیاورند که با توجه به این که چنین ظرفیتی برای خراسان ایجاد شده است، اجازه گرفتیم که شاید این اشیاء به جای موزه ملی به موزه خراسان منتقل شوند و این تبادل بین موزه‌ها صورت گیرد. وی برلزوم ارتباط نزدیک موزه بزرگ خراسان با موزه‌های آستان قدس رضوی اشاره و خاطرنشان کرد: با آستان قدس نیز ارتباط برقرار کردیم تا شاید تعدادی از اشیای موزه آستان قدس را به امانت بگیریم.

معاون میراث فرهنگی سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری کشور ادامه داد: از این پس با جدیت سراغ موزه‌های منطقه‌ای دیگری خواهیم رفت؛ معتقدیم پس از توفیق در پرونده‌های ثبت جهانی می‌توانیم در خراسان هم چند پرونده میراث فرهنگی با استاندارد داشته باشیم. طالبیان با بیان اینکه وضع اعتباری خوبی نداریم، گفت: می‌توان با هم‌افزایی و همدلی اقدامات بزرگی را انجام داد. وی ابراز امیدواری کرد که موزه بزرگ خراسان به پاتوق فرهنگی برای انجام اقدامات پژوهشی، مرمتی و حفاظتی از آثاری که می‌تواند هویت خراسان را معرفی کند، تبدیل شود.

■ راه‌اندازی یک شبه موزه ممکن نیست

استاندار خراسان رضوی نیز از دیگر سخنرانان این مراسم بود که با اندکی تأخیر در آیین گشایش موزه بزرگ خراسان حاضر شد.

علیرضا رشیدیان موزه بزرگ خراسان را به لحاظ وسعت و عظمت در شأن مشهد و خراسان دانست و اظهار کرد: با وجود مراکز تفریحی مخالف نیستم و معتقدم این مراکز نیاز شهر است؛ اما می‌طلبد در شهر امام رضا(ع)، مراکز فرهنگی گسترش بیشتری داشته باشد.

استاندار خراسان رضوی با اشاره به وجود مفاخر فرهنگی از قبیل فردوسی، عطار، جامی و ... در استان، تصریح کرد: اگر نمی‌توانیم مردم را به مقبره این مفاخر ببریم، می‌توانیم آثار آنان را در این موزه به نمایش بگذاریم.

رشیدیان همچنین با اشاره غیرمستقیم به اظهارات معاون هماهنگی امور عمرانی استانداری خراسان رضوی مبنی بر مخالفت با افتتاح موزه بزرگ خراسان به صورت ناقص، خاطرنشان کرد: راه‌اندازی موزه یک‌شبه و در یک مرحله ممکن نیست و باید این امر در چند مرحله صورت گیرد.

■ درخواست از شهرداری برای اختصاص زمین به موزه مشاهیر

رئیس سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری خراسان رضوی نیز در این مراسم از شهرداری مشهد خواست ۲۵۰۰ مترمربع زمین برای احداث موزه مشاهیر در اختیار این سازمان قرار دهد.

سلطانی فر: شورای احیای توس ۱۸ سال تعطیل بود، اما با همت استانداری خراسان رضوی و سازمان میراث فرهنگی فعال شده و در ماه‌های گذشته، دو جلسه داشته و تعدادی کمیته کاری نیز در این شورا تشکیل شده است.

رجبعلی لباف خانیکی همچنین از تمام دست‌اندرکاران احداث موزه بزرگ خراسان قدردانی کرد.

موزه بزرگ خراسان، نخستین موزه استاندارد کشور پس از انقلاب اسلامی است که طرح آن در سال ۷۱ در دستور کار قرار گرفت؛ مسابقه طرح این موزه در سال ۷۵ برگزار و عملیات کلنگ‌زنی آن در سال ۸۲ آغاز شد؛ آغاز عملیات اجرایی احداث آن در سال ۸۴ بود و از آن زمان تاکنون اعتباری معادل ۳۸ میلیارد تومان برای احداث آن هزینه شده است. گفته می‌شود زیربنای مفید این موزه ۱۷ هزار مترمربع است؛ ساختار موزه بزرگ خراسان نیز الهامی از عمارت خورشید است.

■ حاشیه‌ها:

بخش عمده‌ای از آیین گشایش این مراسم برای تشکر و قدردانی از مسئولان و دست‌اندرکاران احداث موزه بزرگ خراسان سپری شد که برخی از آنان از جمله دکتر محمدامین میرفندرسکی، طراح پروژه موزه اکنون در قیدحیات نیستند.

فرماندار و شهردار مشهد، رئیس شورای شهر، رئیس حوزه شهردار، مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان رضوی و ... از مهمانان ویژه این مراسم بودند.

دکتر ایماندوست در گفت و گو با «دنیای اقتصاد» مطرح کرد:

درآمدهای مالیاتی، بدیل درآمدهای نفتی برای تامین کسری بودجه

دنیای اقتصاد، فرحناز جهانبخش- با توجه به اصلاحیه بودجه سال ۹۴، کاهش قیمت هربشکه نفت خام، افزایش نرخ‌های مالیاتی و اینکه آیا در شرایط تحریم خروج از وضعیت رکودی امکان پذیر است یا خیر ، به سراغ دکتر صادق بافنده ایماندوست، اقتصاددان و عضو هیأت علمی دانشگاه پیام نور رفتیم ، وی که در زمینه اقتصاد ایران پژوهش‌هایی انجام داده است، با این دیدگاه که بسیاری از کشورهایی که به درآمدهای نفتی وابستگی ندارند؛ از طریق درآمدهای مالیاتی کسری بودجه را تأمین می‌کنند موافق و معتقد است ایران هنوز به درآمدهای نفتی وابستگی دارد و در شرایط تحریم افزایش نرخ‌های مالیاتی کسری بودجه را تأمین می‌کند و از طرفی به تولید لطمه وارد می‌سازد ، آنچه در ادامه می‌خوانید مشروح گفت‌وگوی ما با دکتر صادق بافنده ایماندوست درباره این موضوع است.

با توجه به افزایش نرخ مالیات و درآمدهای مالیاتی کشور در بودجه ۹۴ چگونه می‌توان از رشد تورم جلوگیری کرد؟

علت تورم در کشور این است که دولت کسری بودجه خود را به وسیله استقراض از بانک مرکزی و چاپ پول تامین می‌کند، لذا این امر باعث افزایش پایه پولی شده که خود منجر به افزایش سطح عمومی قیمت‌ها می شود.در شرایط فعلی افزایش مالیات منجر به رکود می‌شود و این دو رکود تورمی را به همراه دارد . افزایش مالیات مانند شمشیر دولبه است، ازطرفی وابستگی اقتصادی کشور را به درآمدهای نفتی کم و از طرف دیگر در شرایط تحریم به تولید لطمه وارد می کند. جامعه ایران ، جامعه‌ای کوتاه‌مدت است و این یک مسأله فرهنگی است. نگرش کوتاه‌مدت سرمایه را به سمت سرمایه‌گذاری‌های زودبازده سوق می‌دهد؛ اما با نگرش بلندمدت می‌توان در بخش تولید سرمایه گذاری کرد تا مشکل اصلی کشور که عدم تولید موثر است، برطرف شود.

آیا خروج از رکود در شرایط کاهش قیمت نفت و افزایش مالیات امکان پذیر است ؟

خروج از رکود نیازمند سرمایه‌گذاری در بخش تولید است، اگر با راهکارهای مناسب از خروج سرمایه جلوگیری کنیم و بتوانیم فضای رقابت در کشور را تقویت کنیم ،امیدواریم کمی از رکود خارج شویم و درصورت لغو تحریم‌ها فضای مثبتی بر جامعه حاکم می‌شود، اما بدون این زمینه‌سازی‌ها امری دشوار است .

چگونه می‌توان شوک ارزی را به حالت اول بازگرداند ؟

با توجه به اینکه دولت بیشترین درآمدهای ارزی را دارد، بنابراین خود دولت باید آن را کنترل کند . اگر نرخ ارز ثابت و مصنوعی نگه داشته شود و پس از مدتی آزاد شود طبیعتا افزایش می‌یابد، پس بهتر است به سمت نرخ ارز تک‌نرخی حرکت کرد. این امر با مدیریت صحیح دولت از فساد مالی جلوگیری می‌کند و با افزایش درآمدهای ارزی می‌توان شوک ارزی را کنترل کرد .

همانطور که می‌دانید نفت پشتوانه ارزی ایران است و با توجه به کاهش قیمت نفت و به‌دنبال آن کاهش ذخایر ارزی و افزایش نرخ ارز، چگونه می‌توان فضای روانی و انتظارات را کنترل کرد؟

اگر تکنولوژی را در مسیری پیش ببریم که بتوانیم محصولات پتروشیمی را به جای نفت خام صادر کنیم ، درآمدهای ارزی بیشتری به اقتصاد ایران تزریق می‌شود؛ اما با توجه به اینکه بیشترین تولید نفت خام را خود کشور مصرف می‌کند و متاسفانه محصولات پتروشیمی را از خارج وارد می‌کنیم، ارزش افزوده این محصولات به کشورهای صادر کننده تعلق می‌گیرد و این به ضرر اقتصاد ماست . در عین حال با این شرایط که بودجه ۱۳۹۴ با نفت هربشکه ۴۰ دلار بسته شده ، کاهش نرخ ارز خیلی دشوار است و این هم مشابه شمشیر دولبه است، ازطرفی افزایش نرخ‌ارز قیمت مواداولیه وارداتی را افزایش داده و به تولید لطمه وارد می‌کند و از طرف دیگر کاهش نرخ ارز واردات کالاهای خارجی را افزایش داده و بازار از کالاهای وارداتی اشباع می‌گردد و محصولات داخلی بی رونق می‌شود.

فکر می‌کنید، می‌توان چه نقشی برای توسعه صنایعی مثل گردشگری به‌عنوان بدیل افزایش نرخ مالیات‌ها برای تامین نیازهای بودجه‌ای کشور قائل شد؟

ایران به لحاظ جاذبه‌های گردشگری دارای امتیاز است. اخیرا ورود گردشگر به کشور افزایش یافته؛ اما نسبت به کشورهای همسایه کمتر است. صنعت گردشگری نقش بسزایی در اشتغال‌زایی دارد و می‌توان از این صنعت به‌عنوان پشتوانه‌ای برای درآمد دولت حمایت کرد و با تبلیغات و تحقیق در این زمینه می‌توان راهکارهای پیشرفت در صنعت گردشگری را یافت.

به نظر شما بحث گردشگری زیارت به ویژه در شهر زیارتی همچون مشهد با چه اولویت‌ها و چالش‌هایی برای استفاده از این ظرفیت در مسیر توسعه مواجه است؟

بحث گردشگری به ویژه در مشهد مقدس دارای مزیت‌های فراوانی است، وجود حرم امام رضا (ع)، هتل‌ها و رستوران‌ها مشهد را در اولویت گردشگری قرار می‌دهد . بهتر است به لحاظ فرهنگی و خدماتی برروی این مسأله نظارت شود و نقاط قوت تقویت گردد و باید از محققان در این راستا حمایت کرد.

خبر

رئیس کمیسیون تجارت اتاق بازرگانی خراسان رضوی عنوان کرد:

افزایش اهمیت اتاق بازرگانی در بین فعالان اقتصادی

دنیای اقتصاد-رئیس کمیسیون تجارت اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی مشهد از ثبت نام حدود ۷۰ نفر برای انتخابات این اتاق خبر داد و گفت: رشد این تعداد نسبت به دوره‌های گذشته نشان‌دهنده افزایش اهمیت اتاق بازرگانی در بین فعالان اقتصادی است.

محمدحسین روشنک در گفت‌وگو با ایسنا عنوان کرد: از بین این تعداد پس از تایید صلاحیت ۱۵ نفر برای هیأت نمایندگان اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی اتاق بازرگانی مشهد انتخاب خواهند شد که پنج نفر برای کمیسیون تجارت، پنج نفر برای کمیسیون صنعت، سه نفر برای کمیسیون کشاورزی و دو نفر نیز برای کمیسیون معدن انتخاب خواهند شد.وی با اشاره به اینکه حدود ۱۵۰۰ نفر از فعالان در بنگاه‌های اقتصادی دارای حق رای برای انتخابات اتاق بازرگانی مشهد هستند، تصریح کرد: افراد واجد شرایط رای دهی باید دارای کارت بازرگانی و یا کارت عضویت باشند و بین دارندگان این دو کارت در انتخابات تفاوتی وجود ندارد که این امر نقطه ضعف مهمی در انتخابات است.

رئیس کمیسیون تجارت اتاق بازرگانی مشهد ادامه داد: دارندگان کارت بازرگانی برای دریافت این کارت مراحل مختلفی را می‌گذرانند و تامین اجتماعی، اداره دارایی و مالیات و ارگان‌های امنیتی بر دارندگان این کارت‌ها نظارت دارند، همچنین دارندگان این نوع کارت‌ها موظفند سالانه یک در هزار از کل فروش و سه در هزار از سود خود را به اتاق بازرگانی بپردازند و این رقم برای یک واحد تجاری مثل فولاد خراسان سالانه حدود پنج میلیارد تومان است.

روشنک ادامه داد: این در حالی است که دارندگان کارت عضویت فقط سالانه ۳۰۰ هزار تومان حق عضویت به اتاق بازرگانی می‌پردازند و هیچ یک از مشکلات و دشواری‌های دارندگان کارت بازرگانی را ندارند، بنابراین یکسان بودن این دو گروه در رای‌دهی عادلانه نبوده و نقص قانونی محسوب می‌شود که امیدوارم هر چه زودتر برطرف شود.

روشنک با اشاره به اینکه افزایش حدودا دو برابری ثبت نام برای هیات نمایندگان اتاق بازرگانی نشان‌دهنده افزایش اهمیت این اتاق در بین فعالان اقتصادی است، خاطرنشان کرد: البته عدم عمومیت اتاق بازرگانی در بین فعالان اقتصادی همواره یکی از نقاط ضعف این اتاق بوده است چرا که تا کنون نظرات عموم فعالان اقتصادی در حوزه‌های مختلف در اتاق بازرگانی مدیریت نشده و با وجود اینکه دوره قبل نسبت به سایر دوره‌ها وضعیت بهتری داشته هنوز نمی‌توان گفت که اتاق بازرگانی جایگاه اصلی نمایندگی بخش خصوصی را در اقتصاد باز کرده است.

رئیس اتحادیه صادرکنندگان خراسان رضوی ادامه داد: اگرچه اتاق بازرگانی نقش مهمی در تصویب قانون بهبود مستمر فضای کسب و کار داشت و این امر یکی از نقاط قوت آن به شمار می‌رود، اما این قانون نیز دچار ضعف‌هایی از جمله عدم شمولیت تمام تشکل‌ها در یک قالب مناسب است.

انتخابات اتاق‌های بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی کشور هجدهم اسفندماه برگزار می شود.

برگزاری نهمین نمایشگاه تخصصی فرش دستباف در مشهد

دنیای اقتصاد- رئیس اتحادیه صنف صادرکنندگان فرش دستباف خراسان رضوی از برگزاری نهمین نمایشگاه تخصصی فرش دستباف مشهد در خرداد ماه سال آینده خبر داد.

به گزارش روابط عمومی اتاق اصناف مشهد، هادی مخملی با اشاره به اهمیت برگزاری نمایشگاه‌های تخصصی و ضرورت حفظ و ارتقاء سهم ایران در بازارهای جهانی فرش گفت: نهمین نمایشگاه تخصصی فرش دستباف مشهد با حضور تولیدکنندگان، فعالان و بازرگانان حوزه فرش دستباف خراسان رضوی و سایر استان‌ها همزمان با سیزدهمین نمایشگاه هتل‌داری و هفتمین نمایشگاه صنعت چرم برگزار می‌شود.

مخملی با تأکید بر اینکه فرش اصیل ایرانی از دیرباز به عنوان هنری اصیل در خانواده‌های ایرانی حائز اهمیت بوده و نمایشگاه فرش دستباف می‌تواند نقش بسزایی در اقتصاد کشور داشته باشد، ادامه داد: نهمین نمایشگاه فرش دستباف از ششم تا دهم خردادماه سال آینده در فضایی حدود پنج هزار مترمربع در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی مشهد برپا می‌شود.

مدیر کل حمل‌ونقل و پایانه‌های خراسان رضوی:

پنج پروژه در حوزه حمل ونقل به بهره‌برداری می‌رسد

دنیای اقتصاد- مدیرکل حمل‌ونقل و پایانه‌های خراسان رضوی گفت: در دهه فجر امسال، پنج پروژه در حوزه حمل‌ونقل و پایانه‌های استان با مجموع اعتبار ۲۱ میلیارد و ۶۰۰ میلیون تومان به بهره‌برداری می‌رسد.

به گزارش روابط عمومی اداره کل حمل‌ونقل و پایانه‌های خراسان رضوی، جواد وحدتی‌فرد افزود: این پروژه‌ها شامل افتتاح پلیس‌راه قوچان با دو میلیارد تومان اعتبار، دو مجتمع خدماتی رفاهی در حوزه استحفاظی شهرستان تربت‌حیدریه با سرمایه‌گذاری پنج میلیارد تومانی بخش‌خصوصی، افتتاح نیروگاه خورشیدی در پایانه مرزی لطف‌آباد با اعتبار ۱۵۰ میلیون تومان و نیز میل پرچم با ارتفاع ۵۰ متر در پایانه مرزی سرخس با ۸۰ میلیون تومان است.

وحدتی‌فرد همچنین از آغاز عملیات اجرایی پروژه توسعه پایانه مرزی لطف‌آباد با اعتبار ۱۴ میلیارد تومان خبر داد و گفت: اجرای این پروژه حدود دو سال به طول می‌انجامد.